

3 Aruba

Komende 72 uur cruciaal voor lekkende olietanker

8 Economie

JDE Peet's gaat productie aluminium koffiecapsules flink verhogen

10 Wereld

Opnieuw toename coronacijfers in Nederland

12 Sport

Verdediger De Ligt stapje dicht bij rentree in Turijn

Statenvoorzitter Ady Thijsen doet aangifte tegen minister Lopez-Tromp

ORANJESTAD — Statenvoorzitter Ady Thijsen heeft bij het Openbaar Ministerie (OM) aangifte gedaan van smaad en laster tegen minister Marisol Lopez-Tromp (POR) van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu. Volgens Thijsen zou Lopez-Tromp hebben gelogen toen ze stelde dat niet tien, maar slechts negen Statenleden bij de motie van wantrouwen tegen hadden gestemd. Scans van de officiële stemming geven echter aan dat bij in elk geval één motie slechts negen Statenleden hebben gestemd.

door onze verslaggever
Ariën Rasmijn

Na haar gesprek gistermiddag met gouverneur Alfonso Boekhoudt verklaarde minister Lopez-Tromp aan de verzamelde pers dat tijdens de stemming Statenvoorzitter Ady Thijsen de griffier had geïnstrueerd om de stem van POR-fractielid Alan Howell als ‘voor’ de motie te markeren, terwijl Howell op dat moment niet in de zaal was en ook niet van zich had laten horen. Eenmaal buiten de zaal mag je niet stemmen,

aldus minister Lopez-Tromp die verder aangaf dat een motie van wantrouwen tegen een minister gebaseerd moet zijn op feiten, niet op emoties. Niet alleen was de stemming vanwege een minderheid illegaal, ook de procedure van stemming verliep dus verkeerd aldus de voormalige Statenvoorzitter. Tijdens een fel onderhoud met leden van de pers voor de deur van het parlementsgebouw stelde Statenvoorzitter Thijsen vanochtend dat hij zijn integriteit niet te grabbel laat gooien en ook niet

die van de griffier. Thijsen gaf te kennen dat niet hij de stemmen optelt en noteert, maar de griffier en dat minister Lopez-Tromp met haar aantijgingen de griffier schaadte. De Statenvoorzitter stelde verder dat het niet de eerste keer is dat minister Lopez-Tromp door te liegen in de problemen kwam met justitie. Hij haalde hierbij het incident aan van enkele jaren terug over het handgemeen tussen haar en AVP-fractielid Chris Dammers, waarbij het gerecht volgens Thijsen uiteindelijk zou hebben geconcludeerd dat niet Dammers maar Lopez-Tromp geweld zou hebben gebruikt in het incident dat leidde tot haar vertrek uit de groene partij.

Negen stemmen

De Statenvoorzitter bleef erop staan dat Howell in tegenstelling tot de minister

wel degelijk aanwezig was in de zaal en dat hij donderdag 15 oktober conform de wet en de in verband met de coronacrisis afgesproken afwijking van het Reglement van Orde had gehandeld. De Amigoe beschikt echter over de moties met de stemming zoals die was opgetekend door de griffier. Daarin staat dat de stem van Alan Howell in ieder geval niet voor de tweede motie, waarin ondermeer wordt aangedrongen om het gedoogbeleid rond speerfossen onder meer met apps en het digitaal uploaden van vergunningen te ondersteunen, is meegeteld. Deze motie werd echter wel en kennelijk met negen stemmen aangenomen.

Lopez-Tromp wil niet vooruitlopen

Minister Lopez-Tromp, die het onderhoud met de gouverneur van gisteren had

aangevraagd, zei niet vooruit te willen lopen op mogelijke juridische stappen zolang een ontslagbesluit niet door de gouverneur is ondertekend. “We zullen zien of de gouverneur dit gaat tekenen”, aldus de minister die benadrukte dat er tot op heden in de hele geschiedenis van Aruba sinds de Status Aparte nog nooit een motie is aangenomen door minder dan elf Statenleden. Gisteren verklaarde premier Evelyn Wever-Croes (MEP) dat los van de discussie over de vraag of de stemming legaal was of niet buiten kijf staat dat de fracties van zowel POR als MEP geen vertrouwen meer hebben in Lopez-Tromp en dat zij eerst rond de tafel wil met de minister voordat zij een besluit neemt. Lopez-Tromp zei dat zij gistermiddag pas, na slechts weinig contact sinds de openbare vergadering,

een bericht had ontvangen van de premier, maar dat ze het nog niet had gelezen.

De motie

Vorige week donderdag tijdens de behandeling van een gedoogwet voor speerfissers diende MEP-fractievoorzitter Rocco Tjon een motie van wantrouwen in tegen minister Lopez-Tromp. Vlak voor de stemming gaven de fractie van AVP en RED-leider Ricardo Croes echter te kennen niet akkoord te zijn met de motie van wantrouwen en dat zij uit het pand zouden vertrekken, wat ook meteen gebeurde. Belangrijk detail hierbij bleek het verlaten van het parlementsgebouw. Statenvoorzitter Thijsen baseerde het aannemen van de motie met tien man in de zaal op een provisionele afspraak die de fracties met elkaar hebben gemaakt in verband met de coronacri-

sis om af te wijken van het Reglement van Orde van de Staten. Normaal gesproken moeten tijdens beraadslagingen en stemmingen minstens elf Statenleden in de zaal aanwezig zijn. Dit staat in de Staatsregeling aangegeven. Omwille van social distancing werd afgesproken dat Statenleden zich ook buiten de zaal kunnen begeven, bijvoorbeeld in een fractiekamer. Voorwaarde hiervoor is echter dat er sprake is van quorum in het parlamentsgebouw.

Meerdere deskundigen hebben in de afgelopen dagen er ook op gewezen dat de afwijking van het Reglement van Orde een besluit van lagere orde is dan de Staatsregeling waarin staat dat beraadslagingen en stemmingen alleen kunnen plaatsvinden in aanwezigheid van minimaal elf Statenleden.

Grenzen Curaçao weer open voor Aruba

ORANJESTAD — De reisrestricties voor Arubanen die naar Curaçao willen vliegen zijn opgeheven. Vanaf vrijdag 23 oktober hoeven Arubanen die naar Curaçao vliegen geen negatieve coronatest meer in te leveren en ze hoeven ook

niet meer verplicht in quarantaine. Dat maakt kabinet Wever-Croes vandaag bekend op haar sociale media-pagina. Dat is het gevolg van de daling in de hoeveelheid nieuwe besmettingen en de positivity rate, die zijn nu ongeveer hetzelfde als Cu-

raçao. Daarom is er vanuit de volksgezondheid gezien geen extra risico meer op besmetting. Andersom moeten passagiers die vanuit Curaçao naar Aruba vliegen nog wel een PCR-test doen en de uitslag hiervan afwachten in quarantaine.

Rechtbank Den Haag: Horeca blijft dicht

Foto: Shutterstock

DEN HAAG — De horeca mag voorlopig de deuren nog niet openen. Dat oordeelt de rechter in een door de Haagse bodega De Posthoorn aangespannen kort geding dat vandaag diende. Meer dan zestig horecaondernemers sloten zich daarbij aan.

Het kabinet maakte vorige week een pakket strengere maatregelen bekend om de uitbraak van het coronavirus terug te dringen. Restaurants, lunchrooms en cafés moeten een maand de deuren sluiten, afhaal blijft wel mogelijk. Via de rechter wilden de horecaondernemers deze maatregel van tafel. Zij vrezen voor hun voortbestaan. De rechtbank Den Haag gaat daar echter niet in mee en wijst de vorderingen af. De restaurantdeuren

blijven dus dicht.

Omdat de uitspraak al enkele uren na de behandeling van het kort geding is, is er nog geen toelichting op de afwijzing. Deze volgt over twee weken.

Het water staat veel horecabedrijven aan de lippen, of meer dan dat. Veel ondernemers zijn failliet of dreigen dat op korte termijn te gaan, zei advocaat Simon van Zijll in de rechtbank namens de horecaondernemers. “Ook na de sluiting van de horeca zal corona er nog steeds zijn. Wat wel zou verdwijnen is een groot deel van de mooie horecabedrijven die ons land rijk is”, zei de advocaat. Hij noemde de maatregelen ‘willekeurig en disproportioneel’.

Absoluut niet, reageerde de

landsadvocaat. De Staat betoogde dat er geen andere mogelijkheid is dan sluiting. “We bevinden ons midden in de tweede golf, vooralsnog zwelt die nog aan in plaats van dat deze afzwakt”, aldus de landsadvocaat. Er is ‘zonder meer’ sprake van ingrijpende maatregelen, gaf hij toe. “Maar we zitten nu in een uitzonderlijke positie.” Hij wees ook nog op de steunmaatregelen van de overheid, waar alle ondernemers aanspraak op kunnen maken. Afgelopen vrijdag gaf een rechter in Berlijn elf restaurants daar gelijk in een kort geding. Inzet van die zaak was de opgelegde sluitingstijd van restaurants om 23.00 uur.

De rechter zei dat de Duitse gezondheidsautoriteiten met hun statistieken hebben aangetoond dat sluiting op een bepaalde tijd geen extra voordeel oplevert naast de reeds ingevoerde beperkingen, zoals bijvoorbeeld hygiënische maatregelen of maximale aantallen gasten.

Videoclipopnames op het strand

ORANJESTAD — De prachtige stranden van Aruba zijn natuurlijk ideaal als achtergrond in een videoclip. Daar maakte de Arubaanse artiest Jeon natuurlijk gretig gebruik van.

Zie ook pagina 4 ‘Jeon en Carlos Arroyo maken videoclip ‘Surfing’ op Arubaans strand’.

Brussel in actie tegen ‘gouden paspoorten’ Cyprus en Malta

BRUSSEL — De Europese Commissie begint een juridische procedure tegen Cyprus en Malta omdat ze ‘gouden paspoorten’ aanbieden aan rijke buitenlanders. In ruil voor investeringen kunnen inwoners van buiten de Europese Unie in de twee eilandstaatjes het staatsburgerschap bemachtigen waarmee ze toegang tot de hele EU krijgen.

Vooral Russen en Chinezen leggen graag veel geld neer om via een ‘investeringsprogramma’ een EU-paspoort te bemachtigen. Ze hoeven niet daadwerkelijk in het land te wonen om in

aanmerking te komen. Het gaat om bedragen tussen de 900.000 euro en 1,8 miljoen euro.

Volgens de commissie heeft het verkopen van paspoorten aan personen die geen band hebben met de EU gevolgen voor de hele unie. Als een lidstaat iemand de nationaliteit van dat land toekent, krijgt deze persoon automatisch alle rechten die bij deze status horen, zoals het recht op verhuizen binnen de EU, er te wonen en te werken, te stemmen voor de gemeentelijke verkiezingen en mee te doen aan de Europese verkiezingen. Cyprus heeft aangekondigd te stoppen met de investe-

ringsprogramma's per 1 november, maar handelt volgens een commissiewoordvoerder alle lopende zaken af. Malta heeft volgens de woordvoerder juist aangekondigd het programma te verlengen. De regeringen in Nicosia en Valletta krijgen twee maanden de tijd om de commissie opheldering over de investeringsprogramma's te verschaffen. De nu gestarte inbreukprocedure kan leiden naar het Europees Hof van Justitie.

De commissie heeft ook Bulgarije in het vizier vanwege een burgerschapsprogramma voor personen van buiten de EU. Ze vraagt de regering

in Sofia per brief om dat programma snel uit te faseren en ‘aarzelt niet om anders juridische stappen te zetten’ zoals tegen Cyprus en Malta.

EU-landen zouden de afgelopen tien jaar in totaal zo'n 25 miljard euro hebben verdiend met het aanbieden van verblijfsrechten of burgerschap aan niet-EU-burgers, in ruil voor omvangrijke investeringen in bijvoorbeeld onroerend goed of staatsobligaties. Die praktijken werken corruptie, witwassen en belastingontwijking in de hand en trekken de georganiseerde misdaad aan, meent Brussel.

Conservatieve christenen verstevigen greep op Latijns-Amerikaanse politiek

RIO DE JANEIRO — Religieuze fundamentalisten verstevigen hun greep op de politiek in Latijns-Amerika. In veel landen dreigen abortus, homohuwelijken, genderrechten en seksuele voorlichting onmogelijk te worden, zo meldt het nieuwsagentschap IPS.

In een recent verleden vielen de Latijns-Amerikaanse kerken op door hun progressieve standpunten, althans aan de basis; ze namen het op voor de armen en verzetten zich tegen militaire dictaturen. Nu onderscheiden ze zich door de machtshonger van hun conservatieve sectoren en de autoritaire aanpak in landen waar ze al in de regering zitten, zoals in Brazilië.

Homofobe uitspraken

De radicaal-rechtse president Jair Bolsonaro stelde al verschillende evangelische ministers aan. De meest recente benoeming is die van Milton Ribeiro, minister van Onderwijs. Hij trad twee maanden

geleden aan, maar er loopt al een gerechtelijk onderzoek tegen hem voor verklaringen die als homofob worden gezien. Als tieners kiezen voor homoseksualiteit is dat te wijten aan 'onevenwichtige gezinnen' en het gebrek aan ouderlijke zorg, zei de minister, een presbyteriaanse predikant, in een interview met de krant *O Estado de São Paulo* op 24 september. Twee andere ministeries, die van Justitie en Vrouwen, Familie en Mensenrechten, worden eveneens geleid door leden van de evangelische kerk.

Pinksterkerken

De ultraconservatieve evangelische kerken, vooral de pink-

sterkerken, raakten in de jaren negentig betrokken bij de politiek, zegt Nicolás Iglesias, een Uruguayaanse specialist in religie en politiek, die de projecten Fe en la Resistencia (Geloof in het Verzet) en Los Dioses están Locos (De Goden zijn Gek) coördineert. Voordien wilden ze niet betrokken raken bij de politiek, de 'besmette wereld' identificeerden ze met de duivel, zegt Iglesias in een telefonisch interview vanuit Montevideo. In Uruguay haalde Cabildo Abierto (CA) een verrassende 11 procent van de stemmen bij de parlementsverkiezingen van oktober 2019. Het discours van de partij valt samen 'met dat van de religieuze conservatieven, hoewel het geen religieuze partij is.'

Franco

Cabildo Abierto vindt zijn

oorsprong in 'het fundamentalistisch katholicisme, dat meer gerelateerd is aan het franquisme, het falangisme' in Spanje. Gezin en morele waarden zijn de centrale thema's. Het was een verrassing dat de partij minder dan een jaar na oprichting zoveel stemmen haalde in een land dat tot voor kort bekend stond om zijn secularisme. Abierto maakt nu deel uit van de regering. Partijleider Manini Ríos, een voormalig legercommandant, ontpopte zich tot boegbeeld van een stroming die 'neigt naar een nationalistisch populisme met een militaristische traditie', zegt Iglesias.

Golf van radicaal-rechtse regeringen

In andere Latijns-Amerikaanse landen wordt het belang van religieuze thema's zichtbaar in de golf van radicaal-rechtse regeringen. Al lukken de pogingen om politieke macht te verwerven niet altijd. Vooral evangelische kerken kenden al enkele tegenslagen. In Brazilië ziet de burgemeester van Rio de Janeiro, Marcelo Crivella, een pastor van een neo-pinksterkerk, zijn herverkiezing gedwarsboomd door een uitspraak van de kiesrechtbank, waardoor hij zich acht jaar lang niet verkiesbaar kan stellen. In 2018 had hij personeel en auto's van het kantoor van de burgemeester ter beschikking gesteld van de verkiezingscampagne van twee kandidaten voor de parlementsverkiezingen, waaronder zijn zoon. Hij wilde in november voor een tweede ambtstermijn van vier jaar gaan. Hij ging in beroep tegen de uitspraak.

In de gevangenis

Een andere predikant van de pinksterkerk, Everaldo Pereira, voorzitter van de Christelijke Sociale Partij (PSC), zit sinds 28 augustus samen met twee zonen in de gevangenis

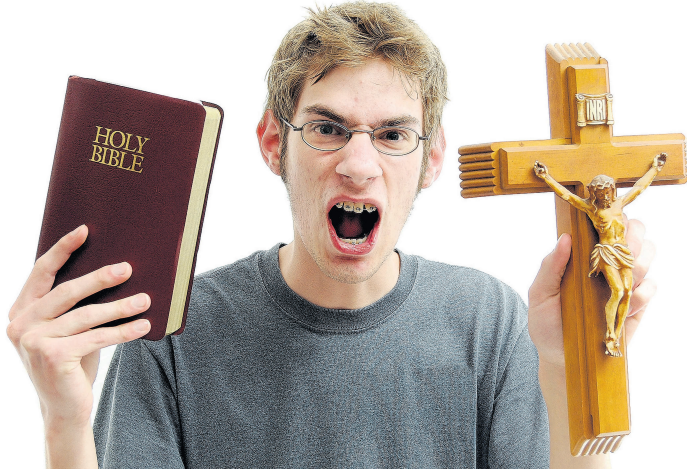
op beschuldiging van corruptie in de deelstaatregering van Rio de Janeiro. In Costa Rica leed de evangelische kandidaat Fabricio Alvarado een overweldigende nederlaag bij de presidentsverkiezingen van april 2018. Twee jaar later werd zelfs geen enkele kandidaat-burgemeester van zijn nieuwe partij Nieuwe Republiek verkozen. In Peru diende een brede coalitie van katholieke en evangelische conservatieven in 2016 een klacht in tegen het leerprogramma van het basisonderwijs, omdat het aandacht besteedde aan genderthema's. Vorig jaar verwierp het hooggerechtshof die eis.

Genderideologie

Het Peruaanse offensief werd aangevoerd door het collectief Con mis hijos no te metas (Bemoei je niet met mijn kinderen). De zogenaamde 'genderideologie' probeert volgens religieuze fundamentalisten het traditionele gezin te vernietigen en homoseksualiteit en abortus te bevorderen, zegt Luis Yáñez, communicatieadviseur bij het Centrum voor de Verdediging van Seksuele en Reproductieve Rechten in Peru. De beweging verloor blijkbaar aan kracht, ze raakte verdeeld en werd minder zichtbaar. "Misschien wachten ze de verkiezingen van 2021 af", zegt Yáñez telefonisch vanuit Lima. De religieuze fundamentalisten raakten ook verzwakt door hun banden met het Fujimorikamp en door het corruptieschandaal waarbij het Braziliaanse bouwbedrijf Odebrecht, vier voormalige presidenten en andere Peruaanse politici betrokken waren, zegt Yáñez, die redacteur is van de website La Mala Fe.

Wereldwijde beweging

Dergelijke tegenslagen vormen geen belemmering voor 'de duidelijke opkomst' van conser-

vatieve kerken in de Latijns-Amerikaanse politiek, zegt de Braziliaanse Sonia Corrêa, mededirecteur van het internationale en onafhankelijke Observatorium voor Seksualiteit en Politiek. Volgens haar merken de analisten dit maar langzaam op. In Brazilië delen de kerken de meeste ministeries met het leger, de slogan van de regering is 'God boven alles'. Het gaat om een wereldwijde beweging die streeft naar 'het herstel of behoud van de seksuele orde, die abortus aanvalt en het gezin verheerlijkt' en die 'een ondemocratische politieke orde nastreeft, hoewel die niet noodzakelijk totalitair is', zegt Corrêa. "De inspiratie komt uit de Verenigde Staten, al heeft elk land een eigen aanpak, en overall proberen ze politieke macht te veroveren", zegt ze telefonisch vanuit Rio de Janeiro.

Neofascistische groeperingen

De beweging bestaat uit veel stromingen, zoals katholieke en evangelische ultraconservatieve christenen, neofascistische en andere groeperingen, die belangen en 'waarden' delen, zegt Diana Cariboni, journalist en onderzoeker voor OpenDemocracy. "Ze wijzen vrouwenrechten, abortus, seksuele voorlichting en LGBTI af." Vooral de evangelische kerken, die al sinds de jaren

zeventig meer aanwezig zijn in Latijns-Amerika om 'te concurreren met het katholicisme en de bevrijdingstheologie, zijn de laatste tijd actiever geworden in de politiek en zitten in een leerproces met het feministisch en LGBTI-activisme als inspiratiebronnen', zegt ze aan de telefoon vanuit Montevideo. Aanvankelijk maakten ze fouten. Ze richtten bijvoorbeeld partijen op die mislukten, onder meer in Argentinië, waar ze heel weinig stemmen haalden. "Wat ze willen, is regeren", zegt Cariboni, die gespecialiseerd is in de link tussen religieus fundamentalisme en politiek in de regio.

Progressieve evangelische christenen

De beweging probeert zich ook internationaal te organiseren. Het Ibero-Amerikaanse Congres voor Leven en het Gezin komt sinds 2017 jaarlijks bijeen. In Brazilië is tegelijk een beweging van 'progressieve evangelische christenen' aan het groeien. Een voorbeeld is de Nationale LGBTI+-Alliantie, die zich de tegen dominante evangelische vooroordelen over homoseksualiteit verzet. Het is een 'interessant en bemoeidigend' initiatief dat de passiviteit van links in Brazilië doorbreekt, zegt Corrêa. Maar het gaat om weinig mensen, voegt ze eraan toe.

COVID-19 UPDATE 19 OKTOBER

Aantal gevallen coronavirus op Aruba

	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Actief	260	253	7
Positief	4334	4273	61
Negatief	32346	-	-
Hersteld	4040	3986	54
Getest	36680	-	-
Getest op luchthaven	16930	-	-
Overleden	34	34	0

STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

Verzekeringen Pensioenen Hypotheken

ASCA

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.

Dienstverlening met een persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

THE SPECIALISTS

Eye and ear exams are free!

(297) 290-2020
(297) 640-2020

Monday - Friday: 9:00am - 6:00pm
Saturday: 9:00am - 5:00pm

222 Caya G. F. Betico Croes
Oranjestad, Aruba

CENTRALE BANK VAN ARUBA

Publieke waarschuwing

De Centrale Bank van Aruba ("CBA") heeft geconstateerd dat een entiteit die opereert onder de namen **M&C Union, GirosVenezuelaUnion / muniongirosvzla** en **Mcuniones** actief is op de Arubaanse markt voor geldtransfers naar het buitenland (waaronder Venezuela) zonder daartoe over de vereiste registratie ex artikelen 2 en 3 van de *Landsverordening toezicht geldtransactiebedrijven* (AB 2003 no. 60) (Ltg) te beschikken. Deze entiteit is dan ook **NIET** bevoegd om het bedrijf van geldtransactiebedrijf in Aruba uit te oefenen. Ingevolge artikel 29 van de Ltg is het uitoefenen van het geldtransactiebedrijf zonder de vereiste registratie strafbaar.

De entiteit opererend onder de namen **M&C Union, GirosVenezuelaUnion / muniongirosvzla** en **Mcuniones**, maakt gebruik van het volgende mobiele telefoonnummer: (+297) 742 1139 en van de volgende Facebook-pagina's:

- <https://www.facebook.com/GirosVenezuelaUNION/>
- <https://www.facebook.com/Mcuniones-112510397088912/>

De CBA waarschuwt het publiek om geen geldtransfers te verrichten via bovengenoemde entiteit dat illegaal actief is op de Arubaanse markt en wijst hierbij ook op de financiële risico's om geldtransfers te verrichten via niet door de CBA gereguleerde entiteiten. De CBA adviseert met klem om enkel via de bij de CBA geregistreerde geldtransactiebedrijven dan wel via de vergunninghoudende commerciële banken gelden naar het buitenland over te maken.

GEZICHTSMASKERS VEREIST

HET HOUDT ONS ALLEMAAL VEILIG!

Met de gezondheid en veiligheid van onze gasten en medewerkers als prioriteit, wordt aan klanten en bezoekers aangeraden om een gezichtsmasker te dragen.

Zonder gezichtsmasker wordt u niet geholpen. Stoffen gezichtsbedekkingen die uw neus en mond bedekken, zijn acceptabel.

Bedankt voor uw respect en medewerking,

AMIGOE

Gerecht: Coronacrisis motief voor huurverlaging

ORANJESTAD — Het Gerecht in Eerste Aanleg heeft in een kort geding op woensdag 14 oktober een verzoek tot ontruiming van een woning afgewezen van een huurder, die al enkele maanden niet meer aan de huurvoorwaarden voldeed. Daarnaast vorderde de rechter een tijdelijke verlaging van de maandelijkse huursom. Als motief hanteert de rechter ‘onvermogen’ van deze huurder om de volledige huursom te betalen als gevolg van de crisomstandigheden. Deze zaak schept mogelijk een precedent voor andere uitspraken in huurgeschillen die voortkomen uit de crisis. De verhuurder gaat in hoger beroep.

De rechter stelt in de uitspraak dat de gevolgen van de coronapandemie niet ‘zonder afweging van de betrokken belangen van de verhuurder en die van de verhuurster en zonder beoordeling van alle overige omstandigheden van het specifieke geval, tot de exclusieve risicosfeer van de huurder’, behoren, aldus het rechtbankverslag. De verhuurder en de huurder sloten op 1 oktober 2014 een huurcontract voor een appartement met een maandelijkse huur van 900 florin, welke telkens bij vooruitbetaling diende te worden voldoen. Op het moment van het sluiten van de overeenkomst woonde de huurder nog samen met haar echt-

genoot in het appartement. Deze heeft het appartement echter verlaten en woont op het moment elders met zijn huidige gezin. Tot aanvang van de coronacrisis in april 2020 voldeed de huurder telkens aan de verplichtingen die uit de verhuurovereenkomst voortkwamen en werd daarin geholpen door haar partner, met wie ze nog steeds officieel gehuwd is.

Fase
Als gevolg van de crisis verloor de huurder echter haar baan en ze moet sindsdien rondkomen van een Fase-uitkering van 950 florin per maand. Ook haar partner zou vanwege de crisis niet meer in staat zijn haar fi-

nancieel te ondersteunen. De verhuurder eiste niet alleen de onmiddellijke ontruiming van het appartement wegens het onbetaald laten van de overeengekomen huur met een dwangsom van 500 florin per dag, maar tevens betaling van achterstallige huur ter waarde van 2730 florin plus kosten te vermeerderen met een wettelijke rente en kosten voor het gebruik van voorzieningen vanaf juli 2020 verschenen en nog te verschijnen huurtermijn.

Omstandigheden
De rechter heeft het verzoek tot ontruiming afgewezen omdat volgens de rechter is aangetoond dat de huurder vanwege bovenstaande omstandigheden niet in staat is meer dan 500 florin per maand aan huur te betalen. Daarnaast vordert de rechter dat de overeengekomen maandelijkse huur van 900 florin op verzoek van de huurder tijdelijk verlaagd wordt naar 500 florin omdat de verhuurder ongewijzigde instandhouding van de huurovereenkomst niet kan verlangen, aldus een persbericht van het gerecht. Daar-

bij is van belang dat rechter tevens oordeelde dat niet is gebleken dat de huurder ruim of luxueus woont en daarom met minder genoeg zou kunnen en moeten nemen. Ook is volgens de rechter gebleken dat de verhuurder een verhuurder is die niet zoals voor veel ander verhuurders wel geldt, naast een wettelijk aov-pensioen een appartement verhuurt ter broodnodige aanvulling, aldus een persbericht van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie. De verhuurder heeft nog vijf ander appartementen in de verhuur en tijdens de rechtszitting kwam de verhuurder niet met overtuigende stukken over de brug die er aanleiding toe geven om vast te stellen dat de tijdelijke verlaging van de overeengekomen huurprijs de verhuurder in de problemen brengt.

Wel veroordeelde de rechter de huurder om de verhuurder in totaal 3500 florin te betalen als achterstallige huur, waarbij de rechter uitgaat van de gematigde vastgestelde huur, vermeerderd met de kosten van de door haar gebruikte utiliteiten.

Rampenbureau:

Komende 72 uur cruciaal voor lekkende olietanker

De locatie van de Narima.

ORANJESTAD — Het Bureau Rampenbestrijding houdt de situatie met de olieopslagtanker FSO Nabarima in de golf van Paria de komende 72 uur nauwlettend in de gaten. Dat verklaarde Rino Hermans, hoofd van het bureau gisteren in de media. Het opslagschip is de laatste maanden steeds schever komen te liggen en dreigt olie in de zee te lozen als eigenaren en autoriteiten niet ingrijpen.

Foto: Fishermen and Friends of the Sea - FFOS

Het gaat om een drijvende opslagplek, waarvan er meerdere in de golf tussen schiereiland Paria en Trinidad en Tobago liggen. Eigenaren zijn het Venezolaanse staatsoliebedrijf PdVSA en het Italiaanse Petrosucre. Het heeft 1,4 miljoen aan vaten ruwe olie aan boord en is sinds juli vanwege een lek in de machiniekamer steeds meer gaan overhellen, meldt Wikipedia. Inmiddels hebben verschillende nationale internationale organisaties alarm geslagen over de Nabarima, die nu zover dreigt over te hellen dat het gaat zinken. Hierbij komt de olie mogelijk in het water terecht.

“Als de Nabarima zinkt dan kan de gelekte olie mogelijk consequenties voor Aruba hebben”, verklaarde Hermans gisteren in de media. Als de stromingen richting Aruba gaan, dan kan de olie

aanspelen op de kusten van Aruba, Curaçao en Bonaire. Dat duurt gemiddeld drie weken en dit is in 2016 ook al gebeurd toen 50.000 vaten olie lekten uit een schip van Petrochin, die in hetzelfde gebied lag.

Hermans verklaart dat het Bureau Rampenbestrijding de situatie nauwlettend volgt sinds zaterdag. “We volgen ook wat het plan van aanpak is van de partners die hierbij betrokken zijn. We hopen dat ze de olie overpompen maar verwachten dat het door de geopolitieke situatie mogelijk vertraagd wordt. De Verenigde Staten moeten hier ook nog toestemming voor geven, want olie overslaan valt onder het embargo dat ze tegen Venezuela hebben uitgevaardigd. “Dat kan de situatie vertragen. We hou-

den de situatie de komende 72 uur nauwlettend in de gaten en hebben contact met de ambassade in Caracas.” Alarmerender is echter dat de directeur stelt dat Aruba zelf niet beschikt over de benodigde materialen om ruwe olie op te ruimen. Wel zegt hij contact op te nemen met partners in Fort Lauderdale die beschikken over ‘booms’ en andere materialen hiervoor. “We zijn nog bezig een plan op te stellen voor de Arubaanse overheid wat ze moeten doen mocht de olie richting Aruba komen. Maar het kan ook zijn dat de stroming de olie meer naar het Noorden de Caribische zee in drijft. Als de komende 72 uur hier geen internationale beslissingen over genomen worden, dan moeten we beginnen met ons voor te bereiden op een ramp”, aldus Hermans.

Meer dan 600 Venezolanen wachten op repatriatievlucht

ORANJESTAD — Meer dan 600 Venezolanen staan nu op de wachtlijst voor humanitaire repatriatievluchten terug naar hun land. Dit meldt migrantenbeheerder Dimas in een persbericht.

Het aantal Venezolaanse migranten dat vrijwillig terug wil naar hun land neemt steeds toe. Aan hen wordt gevraagd geduld te hebben en te letten op hun e-mail en telefoon en ervoor te zorgen dat Dimas over de volledige en correcte gegevens beschikt om zo contact op te kunnen nemen zo gauw een vlucht beschikbaar komt.

Repatriatievluchten
Sinds het begin van de coronacrisis heeft het ministerie van Justitie, Veiligheid en Integratie samen met strategische partners verschillende repatriatievluchten kunnen organiseren naar Europa via Nederland, de Dominicaanse Republiek, Colombia, Ecuador, Peru, Argentinië, Suriname

en Guyana. In september werden twee vluchten georganiseerd naar Venezuela. De vluchten zijn bedoeld voor eenieder, legaal of illegaal die terug wil naar zijn of haar land van herkomst. Ook toeristen die door de lockdown op het eiland gestrand waren komen voor deze hulp in aanmerking. Het Land Aruba geeft informatie, registreert en maakt een inventarisatie van wie allemaal waar naartoe moet, checkt op diplomatiek niveau met het land van herkomst – vaak gaat het om landen die de grenzen gesloten hebben voor Aruba – en regelt logistieke kwesties zoals hoeveel vluchten nodig zijn en hoeveel personen met elke vlucht meekunnen. De kosten voor een

ticket, luchthavenbelasting en de pcr-test komen voor rekening van de passagier en moeten worden betaald na de bevestiging dat zij op een vlucht zullen stappen. Houders van een verblijfsvergunning kunnen een restitutie aanvragen. Voor wie op basis van een uitnodiging op vakantie naar Aruba was gekomen en om wat voor reden dan ook langer is gebleven, kunnen de kosten eventueel worden verhaald op degene die de uitnodiging had gestuurd en door Dimas dan als garantsteller wordt beschouwd.

Uitdagingen
De grootste uitdagingen voor Dimas op dit moment als het gaat om deze vluchten zijn dat personen niet al hun gegevens of contactinformatie volledig invullen of niet thuis geven wanneer Dimas contact opneemt. Ook zijn er personen die niet be-

talen of geen test doen of zelfs positief getest zijn. Er zijn er zelfs die alle kosten betalen en de test uitvoeren maar op de dag van de vlucht niet komen opdagen.

Aanmelden
Wie gebruik wil maken van de regeling voor vrijwillig vertrek kan zich aanmelden via het online-formulier onder de tab Vrijwillige Terugkeer op www.dimas.aw of bellen naar 522-1500. Wie zich al heeft aangemeld hoeft dit niet opnieuw te doen. Zo gauw Dimas over meer concrete informatie beschikt over vluchten zullen personen die zich hebben aangemeld via e-mail worden benaderd. Tenslotte meldt Dimas niet te gaan over humanitaire vluchten van Arubanen terug naar Aruba. Zij dienen een e-mail te sturen naar regresoaruba@crisis.aw.

Masterplan ‘Repositioning our Sails’ binnen enkele weken klaar

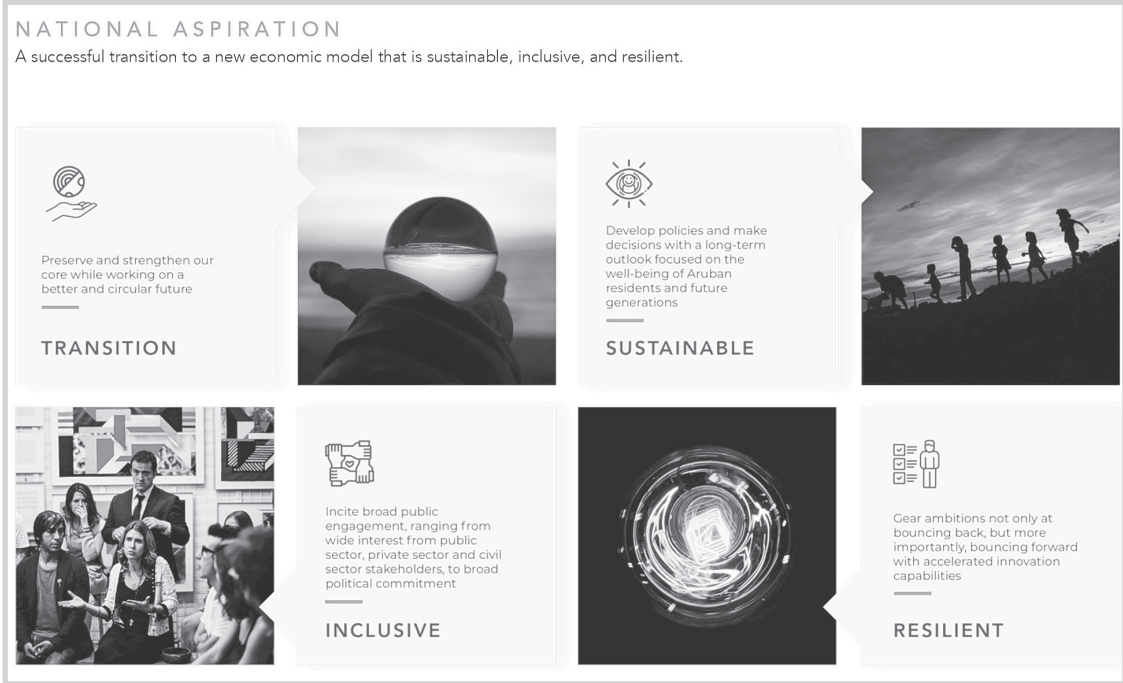
ORANJESTAD — De definitieve versie van het masterplan ‘Repositioning our Sails’ is binnen enkele weken klaar. Dat is ook het moment dat stakeholders uit het bedrijfsleven bij het implementatietraject worden betrokken. Dat stelt premier Evelyn Wever-Croes in antwoorden op vragen van de Amigoe.

De streefdatum voor publicatie is eind oktober, laat de minister-president weten. De ministerraad stemde begin september al in met het begin van de uitvoering van het masterplan, waar zeventien taskforces met in totaal 125 deelnemers uit de Arubaanse samenleving drie maanden aan gewerkt hebben. Dat deden zij onder auspiciën van drie subcommissies van de ‘Commissie Herstel en Innovatie’ met de premier aan het hoofd.

In augustus presenteerde chief information officer Varelle Croes, die de dagelijkse leiding had over het project, de conceptversie van het plan tijdens een digitale summit tussen de regering en werkgevers- en werknemersorganisaties. Daarin verklaarde ze dat er nog aan een eindversie van het plan wordt gewerkt naar aanleiding van de feedback van de mensen die bij de totstandkoming van het document betrokken zijn.

Kritiek bedrijfsleven
De feedback van de kant

van het bedrijfsleven was fors. In een gezamenlijke brief van 7 augustus stelden toerismebranchevereniging Ahata, werkgeversorganisatie Atia en de Kamer van Koophandel (KvK) onder meer dat het plan veel aanbevelingen bevat die de afgelopen jaren al zijn gedaan en ‘niets nieuws biedt of een stap vooruit ten opzichte van deze eerdere aanbevelingen’, het plan ‘duidelijke prioritering ontheert en specifieke actiestappen’, het plan de invoering van nieuwe belastingen aanmoedigt wat volgens de organisaties juist indruist tegen het doel van belastinghervorming en -vereenvoudiging, de publieke sector is aangesteld om de voorgang te leiden (waar ze het niet mee eens zijn, red.) en de arbeidsmarkthervorming (in het concept-masterplan als prioriteit aangewezen) enkel betrekking heeft op de publieke sector en niet op de private sector. Wat ook niet goed zou zijn gevallen, is dat noch Ahata, noch Atia aan de implementatieteams hebben deelgenomen en

daar ook niet voor zouden zijn uitgenodigd.

Wiel niet opnieuw uitvinden
Premier Wever-Croes benadrukt desgevraagd dat het met dit plan niet de bedoeling was om het wiel opnieuw uit te vinden. “Er zijn reeds vele plannen en onderzoeken geweest die nu nog actueel zijn en nu echt moeten worden uitgevoerd zoals Nos Aruba 2025, National Strategic Plan (NSP). De zeventien task forces hebben de bestaande plannen betrokken bij hun aan-

bevelingen, hebben enkele buiten beschouwing gelaten en enkele andere concrete plannen of updates bijgevoegd. Met name innovatieplannen zijn nieuw. Het masterplan bevat niet alle details, anders zou het meer dan 100 pagina's bevatten. Dat was niet de bedoeling. De meeste details zijn terug te vinden in de zeventien resultaatboeken die elke task force heeft opgesteld.”

Uitwerken
“De prioriteiten worden nu door de implementatiestuurgroep uitgewerkt in

concrete uitvoerbare stappen samen met hun teams en stakeholders”, vervolgt de premier. “Er is voor deze werkwijze gekozen omdat dit de meest effectieve wijze is en gelet op beperkte middelen. De nadruk ligt nu bijvoorbeeld op de vijf versnellingen of ‘accelerator projects’. De nadruk bij voorbeeld op *tax reforms* is meer gericht op een modern, eenvoudig en rechtvaardig belastingstelsel”, aldus de premier.

Versnellen
In het concept-masterplan

hanteert de Commissie Herstel en Innovatie een Top 5 ‘accelerator-projecten’ op die prioriteit krijgen, omdat ze volgens de commissie een ‘rimpeleffect’ veroorzaken. Dit zijn de hervorming van de arbeidsmarkt en modernisering van arbeidswetgeving, waarbij na nadruk wordt gelegd op het recht trekken van de arbeidsrecht voor ambtenaren met het geldende recht in de particuliere sector, het elimineren van ‘red tape’ (bureaucratische rompslomp), systematische belastinghervorming, e-government en de introductie van een nationaal digitaal identificatiesysteem en een veilig digitaal platform voor het delen van data en het verbeteren en versterken van de wetgevende capaciteit en innovatie op regelgevingsgebied.

Op de vraag in hoeverre de private sector al betrokken is bij de implementatie, antwoordt de premier: “Het plan wordt eerst gepubliceerd en dan zullen de stakeholders bij het implementatietraject worden betrokken; zover zijn we nog niet. We zijn wel bezig met interne prioriteitsacties voor de top 5 Accelerator Projects. Voorts zullen de stakeholders binnenkort worden uitgenodigd om een update te

geven inzake stimulus ter reactivering van de economie”, stelt de premier.

Masterplan
Ondertussen wordt er ook gewerkt aan het Nationaal Strategisch Plan ‘Nos Plan, Nos Futuro’. De Directie Economische Zaken, Handel en Industrie (Dezhi) praatte de ministerraad vorige week bij over de voortgang het Strategisch Plan. Dit strategisch plan moet fungeren als leidraad voor de ontwikkeling van Aruba volgens de door de regering omarmde duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) van de Verenigde Naties. ‘Nos Plan, Nos Futuro’ omvat een negental deelprogramma's die tot doel hebben de duurzame doelstellingen te koppelen aan economische beleid, sociaal beleid en milieubeleid, aldus minister Xiomara Maduro (MEP) van Economische Zaken, Financiën en Cultuur in een vorige week verzonden persbericht. Als antwoord op de recente coronacrisis, wordt het Strategisch Plan aangepast en aangevuld op grond van de adviezen uit bovengenoemd masterplan. Veel van de acties uit het masterplan zijn overgenomen in het Strategisch Plan, schrijft minister Maduro.

18 afgestudeerde politieagenten

ORANJESTAD — Onlangs ontvingen achttien nieuwe politieagenten hun mbo-diploma na een opleiding van vier jaar. Het gaat om klas 2016 niveau 4. Vanwege de coronacrisis kon de diploma-uitreiking niet op de gebruikelijke wijze plaatsvinden. Bij de politieschool E.J. Watty Vos werd een drive-by georganiseerd voor familieleden. De verse politieagenten ondertekenden hun diploma en kregen deze officiële overhandigd door hoofdcommissaris Vanessa Tjon-Kock en schoolhoofd Jeannette Richardson-Baars.

De nieuwe agenten zijn S. Andrews, L. Harilal, L. Peterson, M. Palm, D. Hodge, K. Nobibux, D. Angela, R. Laveist, J. De kort, M. Santana, C. Boekhoudt, F. Boekhoudt, E. Boekhoudt, J. Charles, J. Vrolijk, N. Kuiperdal, K. Molina, J. en S. Maduro.

Jeon en Carlos Arroyo maken videoclip 'Surfing' op Arubaans strand

ORANJESTAD — Met onze indrukwekkende stranden als achtergrond werd onlangs de videoclip opgenomen voor de nieuwe aankomende hit 'Surfing' van de Arubaanse artiest Jonathan Bryan Thiel, beter bekend als Jeon, samen met de internationaal bekende zanger en atleet Carlos Arroyo. Arroyo heeft behalve in de muziekwereld ook succes geboekt als atleet in de National Basketball Association. Het lied is gecomponeerd door de eveneens succesvolle artiest Jhon Paul 'El Increible' en Jeon is verantwoordelijk voor de productie. Net als in eerdere internationale producties van Jeon zal ook dit lied woorden van zijn moedertaal Papiaments bevatten. Tijdens de opnames op Hadicurari Beach kreeg de ploeg ook bezoek van de minister van Toerisme, Volksgezondheid en Sport, Dangui Oduber (MEP).

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar 582-4333

Amigoe di Aruba

facebook

like us

Amigoe op School

Openingstijden

Amigoe di Aruba

Maandag t/m Vrijdag

8:00 tot 16:30 uur

Geen lunch pauzes!

Like Us On facebook

Amigoe Aruba

Stichting Algemene Bejaardenzorg Aruba

Ben je toe aan een nieuwe uitdaging?

Wil je werken met gemotiveerde mensen,

bij een stichting volop in beweging en vernieuwing?

Dan is dit een baan voor jou!

ZORGMANAGER

Als zorgmanager bent u ervaren in het aansturen van een team, en weet u het beste in ieder teamlid naar boven te halen. Hierbij spelen motivatie en ondersteuning een belangrijke rol. Als zorgmanager bent u verantwoordelijk voor de zorgverlening op uw afdeling. In overleg met de teamleden legt u afspraken vast om de kwaliteit van de zorgverlening te bewaken. Daarnaast bent u verantwoordelijk voor bijvoorbeeld het maken van personeelsplanningen en het creëren van een goede werksfeer. Herken jij je hierin? Dan willen wij graag met je kennismaken.

Kennis

Wij zoeken een zorgmanager met een verpleegkundige achtergrond en management ervaring als leidinggevende binnen een zorginstelling. Samen met medewerkers en Management Team wordt er voortdurend verbeterd, ontwikkeld, geïmplementeerd en geborgd, binnen afgesproken kwaliteitskaders. Wij willen iemand die rondloopt, meewerkt en meedenkt, kijkt, en in daadkracht laat zien wat leiderschap betekent.

Op verzoek is een functiebeschrijving beschikbaar.

Een assessment is onderdeel van de selectieprocedure. Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en een referentiecheck zijn ook onderdeel van de sollicitatieprocedure.

Sollicitaties

Meer informatie over deze functie is verkrijgbaar bij mevrouw Marita Tjou-Tam-Sin, Locatiemanager Huize Maris Stella via tel. (+297)597-5703. Uw schriftelijke sollicitatie inclusief uw CV, kunt u richten aan: ishara.fluonia@sabaruba.org t.a.v. Mevr. I. Fluonia, HR manager.

Uiterste sollicitatiedatum: 03 november 2020

Studentenuitdaging

In dialoog over duurzamer vliegen tussen ABC-eilanden

ORANJESTAD — Het Nederlandse ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) organiseert op 22 oktober om 9.30 uur een Koninkrijksdialoog ‘Together we can fly for ABC’ waarbij MBO, HBO en WO-studenten uit Aruba, Curaçao, Bonaire en Nederland in gesprek kunnen gaan om een antwoord te vinden op de vraag: hoe kunnen we op een innovatieve manier de toekomst van de luchtvaart voor de Cariben veilig, betaalbaar en duurzaam organiseren?

Het webinar eindigt met een *challenge* waarin studenten worden uitgedaagd om te komen tot duurzame oplossingen voor de verbinding tussen de eilanden. Hiermee kunnen ze een geldprijs winnen.

Uitdagingen

De organisatie schrijft dat de luchtvaart wereldwijd voor een enorme uitdaging staat om groener en duurzaam te worden. Daar komt de coronacrisis nog eens bovenop. “Deze situatie vereist heel veel creativiteit, flexibiliteit en innovatie kracht. Daarom wil Nederland samen met de ABC-eilanden kansen verzilveren. De nieuwe technologieën, de gunstige ligging, de kleine afstand tussen de eilanden en de aanwezige energiebronnen bieden tal-

rijke voordelen. Hoe leggen we de focus op duurzame luchtvaart, zoals elektrisch vliegen en een klimaatneutrale luchthaven?”

Deze kansen zouden aangegrepen moeten worden om een schonere, stillere, en meer kosten efficiënter verbinding tussen de eilanden te creëren. Deze innovaties kunnen bovendien een motor zijn voor nog meer samenwerking tussen Nederland en de ABC-eilanden, schrijft het ministerie. Er worden antwoorden gezocht op vragen zoals ‘welke vormen van duurzame energie opwekking zijn voor de luchtvaart mogelijk op de eilanden en voor welke vorm zou jij kiezen?’, ‘zijn luchtvaartinnovaties in het opwekken van duurzame energie mogelijk?’

De Pipistrel Alpha Electro is een elektrisch vliegtuig van het Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum (NLR) om kennis en ervaring op te doen over elektrisch vliegen.

en ‘zijn er synergievoordelen te behalen met andere functies?’.

Inschrijven

Op Aruba vind de dialoog plaats in de conferentiezaal van de Directie Luchtvaart. Hier zijn beperkt zitplaatsen aanwezig voor studenten van de Sisstem faculteit van de Universiteit van Aruba en van Colegio EPI, unit wetenschap en technologie. Stu-

denten die willen meedoen kunnen contact opnemen om zich via hun school te registreren en meer informatie te ontvangen. Meer informatie is te vinden op de Facebookpagina FlyforABC.

Programma

Het webinar gaat om 9.30 uur van start via Webex. Na een welkomstwoord spreekt Kris Pauwels van Netherlands Airport Consultants (NACO) over projecten in het Caribisch gebied en andere locaties en trends in de luchtvaart. Daarna komen de masterstudenten Martijn Brummelhuis en Gijs Vugts van de Faculteit Aerospace Engineering TU Delft aan het woord over hun onderzoek naar hybride elektrisch vliegen in de Cariben. Om 10.15 uur spreekt Franklin Antoin van Falki Aviation en EZ Air over innovatie en luchtvaart in de Cariben. Daarna is er ruimte om met elkaar in dialoog te gaan. Om 11.00 uur vervolgt het webinar met Quincy Tjaden die afgestudeerd is in Aviation operations en om 11.15 uur Martin Nagelsmit van Kennisorganisatie NLR gericht op innovatie. Hij gaat het hebben over het thema ‘Veilig, duurzaam, efficiënt en effectief’. Om 11.30 uur is Michiel Selier van Ampaire aan de beurt over hybride

en elektrische vliegtuigen. Daarna is het tijd voor een toelichting over de studentenchallenge om 11.45 uur en om 12.00 uur wordt het webinar afgerond.

Masterplan

Nederland is bezig met het opstellen van een masterplan ‘Innovatieproject elektrisch vliegen in de Cariben’ en om dit te voltooien moet veel informatie ingewonnen worden van het veld. In dit masterplan wordt een traject opgenomen waarbij het vliegen op alternatieve energie tussen de ABC-eilanden wordt meegenomen en het resultaat van de Koninkrijksdialoog wordt meegenomen in het masterplan. De Koninkrijksdialoog wordt georganiseerd samen met de medewerking van lokale partners zoals de Dutch Caribbean Navigation System Provider DCNSP, de Directie Luchtvaart Aruba, Kamer van Koophandel Bonaire en Link ERS Projectmanagement en Advies.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

3					7			5
				1			6	
		2	9			7		
	9		1				7	2
		5				8		
2	8				5		9	
		7			1	2		
	1			9				
4			5					7

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

Belastingdienst en grote partijen helpen weer met belastingformulieren invullen

ORANJESTAD — De Belastingdienst en de politieke partijen MEP en AVP helpen ook dit jaar burgers bij het invullen van hun inkomstenbelastingformulieren. Normaal gesproken is het tijdens deze dagen druk in de partijhuizen, maar beide partijen doen het dit jaar anders in verband met de coronacrisis en hanteren een beleid waarbij de formulieren alleen op afspraak kunnen worden ingediend bij het partijhuis.

Nadat vorige week burgers terecht konden bij de Cede van MEP, kunnen personen die hulp nodig hebben bij het invullen van hun formulieren voor inkomstenbelasting

vanaf volgende week maandag 22 tot vrijdag 30 oktober een afspraak maken bij de Cas di Partido van AVP. Daarvoor kan gebeld worden met telefoonnummer 583-0911 tussen negen uur ’s ochtends en vier uur ’s middags. Wanneer de afspraak eenmaal is gemaakt moeten geïnteresseerden ervoor zorgen dat zij hun rentedocumenten, informatie over hun verzekeringspremies en al hun loonopgaven voor 2019 klaar hebben.

Zestigplussers

Niet alleen politieke partijen steken de handen uit de mouwen om belastingbetalers te helpen. Ook de Belastingdienst zelf helpt vanaf 26 oktober burgers bij het invullen van formulieren voor inkomstenbelasting, alleen beperkt het zich dit jaar tot zestigplussers. Voor andere burgers die hulp nodig hebben wordt een online campagne georganiseerd. Ook hier gebeurt dat op afspraak. Naast de minimumleeftijd van zestig jaar heeft de Be-

lastingdienst ook als vereiste dat het maximum bruto inkomen niet meer mocht zijn dan 75.000 florin in 2019 en dat de aanvrager geen eigen bedrijf heeft of zelfstandig werkt. Per persoon wordt slechts één formulier ingevuld. Wie een afspraak heeft op het hoofdkantoor van de Belastingdienst in Camacuri moet op de afgesproken datum komen met het originele formulier en alle bescheiden die nodig zijn. Alle afspraken zijn tussen acht uur ’s ochtends en twaalf uur ’s middags. Meteen na invullen wordt het formulier opgenomen en krijgt men een verklaring van indiening. De Belastingdienst maakt geen kopieën. Burgers kunnen zich online aanmelden op www.impuesto.aw of kunnen bellen met 522-7424. Deze campagne loopt door tot 27 november. De allerlaatste dag voor indiening is 2 december. Daarna wordt geen verlenging verleend. Check voor meer informatie op www.facebook.com/impuestoaruba.

DE SPREKERS

KRIS PAUWELS
Director Airport Strategy & Studies | NACO

MARTIJN BRUMMELHUIS
MSc Students Aerospace Engineering | TU Delft

GIJS VUGTS
MSc Students Aerospace Engineering | TU Delft

FRANKLIN ANTOIN
Chief Pilot | Falki Aviation / EZ Air

QUINCY TJADEN
HBO student der Aviation Operations

MARTIN NAGELSMIT
Head Of Environment and Policy Support Department | NLR

MICHEL SELIER
Entrepreneur in Aerospace and Transport | Arup

Dit event wordt opgenomen en is live te volgen via facebook

Together we can fly for ABC

Ingezonden

Autonomie: De weg naar welvaart of armoede?

OP BASIS van cijfers van de Centrale Bank van Aruba (CBA) en het Internationaal Monetair Fonds (IMF) kan een economische analyse gemaakt worden van elke regeringsperiode vanaf de Status Aparte. Voor elk kabinet kan een balans worden opgemaakt bestaande uit de reële economische groei (aangepast met de inflatie), verminderd met de groei van de nationale schuld. De eerste vijftien jaar (1986-2001) waren er vijf verschillende coalitiekabinetten, die alle een hogere reële economische groei lieten zien dan een schuldgroei. Er was dus sprake van een positieve periode.

2001-2009

Bij de verkiezingen van 2001 behaalde één enkele partij voor het eerst in de geschiedenis na de Status Aparte de absolute meerderheid. Dit bracht een verandering teweeg van 180 graden. Het MEP-kabinet Oduber III kwam aan de macht en voor het eerst oversteeg de schuldgroei de economische groei en wel met meer dan 230 miljoen florin. Bij de verkiezingen van 2005 behaalde

de MEP wederom de absolute meerderheid en het negatieve beeld ging door tijdens het kabinet Oduber IV. Voor het eerst kreeg Aruba te maken met een negatieve economische groei tijdens een volledige regeerperiode. De totale schuldgroei van 741 miljoen florin in acht jaar tijd door twee kabinetsperiodes van één partij maakte alle vooruitgang van de vijf voorgaande coalitieregeringen ongedaan.

2009-2013

De AVP won vervolgens de verkiezingen in 2009 eveneens met een absolute meerderheid. Het kabinet Mike Eman I werd ingezworen. Jammer genoeg gaat het verarmingsproces zelfs versneld door. De reële economische groei bleef ook tijdens die kabinetsperiode negatief. Schrikbarend is dat daarbij meer dan 1,1 miljard florin aan onze nationale schuld wordt toegevoegd zonder daarbij de PPP-projecten mee te rekenen.

2013-2017

Bij de daaropvolgende verkiezingen behaalde de AVP de grootste meerderheid in

de parlementaire geschiedenis na aanvang van de Status Aparte door dertien zetels te behalen. Tijdens het kabinet Eman II was er sprake van een reële economische groei, maar dat kwam niet in de buurt van de schuldgroei die bijna werd verdubbeld. Aan het eind van die regeerperiode bedroeg de schuld/bbp-ratio 76,9 procent, tegenover de 45,6 procent aan het eind van kabinet Oduber IV. Dat was zonder de financiële verplichtingen van de PPP-projecten mee te rekenen. Die werden geschat op 923 miljoen florin. Indien deze wel worden meegenomen dan bedroeg de schuld meer dan 5 miljard florin met een schuld/bbp-ratio van 93,4 procent. Dit was zonder meer het meest financieel schadelijke bestuur in onze geschiedenis.

2017-2020

De verkiezingen van 2017 leidden weer tot een coalitieregering en kabinet Wever-Croes. Tot eind 2019 was er sprake van een reële economische groei van 174 miljoen florin terwijl de schuld groeide met 206,8 miljoen florin. Er was nog steeds sprake van een negatieve bijdrage aan de cumulatieve balans, maar de schuldtoename was op minuscule schaal vergeleken met de periode dat er sprake was van het bestuur door slechts één partij. De supervisie van de CAft, de aanvullende maatregelen en de controle vanuit een coalitieregering leken de vernietigende weg van daarvóór te verande-

ren, tot... de coronacrisis toesloeg.

Goede en slechte schulden

Nationale schulden zijn niet per definitie negatief. Indien het geld op een verantwoorde wijze wordt geïnvesteerd in bijvoorbeeld onderwijs, infrastructuur en volksgesondheid, dan kan dat zijn vruchten in de toekomst afwerpen. Maar indien de nationale schuld toeneemt om een publieke sector te financieren die reeds minimaal 2000 mensen teveel heeft, is dat wel catastrofaal voor het welzijn van de gemeenschap. Overheidsinvesteringen en/of PPP-projecten tegen exorbitante prijzen en met een dubieus resultaat (zoals een overstroming in het ziekenhuis) zijn investeringen die nooit ‘terugverdiend’ worden.

Les

De afgelopen 34 jaar hebben ons geleerd dat coalitieregeringen minder gevaarlijk zijn voor de publieke financiën. Een wetswijziging op het gebied van restzetels moet een prioriteit worden om de excessen uit het verleden te voorkomen. Het valt te bezien of ons systeem met twee grote politieke partijen die vanaf de Status Aparte steeds gewisseld hebben na twee regeringsperiodes hervormd kan worden teneinde Aruba uit de financiële put te halen.

Vooruitzicht

Aruba moet volgens een schatting van de CBA dit

jaar rekening houden met een economische krimp van tussen de -25,4 en -32,3 procent (reëel bbp). Dit leidt tot een toename van de schuld van omstreeks 1,1 miljard florin. Zonder het aandeel van de PPP-projecten stijgt de schuld/bbp-ratio tot 134 procent, terwijl dit inclusief de PPP-verplichtingen 157 procent bedraagt. Hoogstwaarschijnlijk zal Nederland voor elk kwartaal in 2021 wederom om bijstand moeten worden gevraagd evenals voor de eerste helft van 2022, zo niet meer.

Fantasie

De voordelen van onze autonomie die politici zo uitgebreid verheerlijken zijn slechts fantasie gebleken. De autonomie heeft daarentegen onze bestuurders de macht gegeven om de publieke financiën volledig te laten ontsporen tot wij in een diepe put stortten waar wij niet uit komen zonder schuldkwijting en een eindeloze hoeveelheid pijnlijke maatregelen. Dit is niet omdat de Status Aparte op zich slecht was (de economie groeide toen met een indrukwekkende 18,5 procent in 1988), maar omdat onze bestuurders niet in staat waren om de openbare financiën op verantwoorde wijze te beheren zonder grenzen die van buiten opgelegd werden.

Lees deel twee van het betoog van Mansur in de krant van morgen, waarin hij vooruitblijkt op de toekomst

MIGUEL MANSUR jr.
Aruba

Registratie voor loonsubsidie weer geopend

ORANJESTAD — Werkgevers die een notificatie hebben gehad van de Sociale Verzekeringsbank SVb, kunnen zich met ingang van vandaag weer registreren voor de loonsubsidie-regeling. Deadline voor het indienen van een aanvraag is maandag 26 oktober. Voor vragen kunnen ondernemers terecht bij het Service Center van de SVb via emailadres loonsubsidie@svbaruba.org of bezoek www.svbaruba.org.

De redactie van de Amigoe kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten om niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, ze moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (worden in principe gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). Anonieme brieven worden nooit geplaatst. Een geplaatste brief geeft de opvatting van de afzender weer en niet die van Amigoe. We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

Onzekerheid coronavirus domineert luchtvaartsector

Sterke daling passagiers ten opzichte van 2019

WILLEMSTAD — Op basis van onderzoek en huidige gegevens voor dit jaar, heeft Curaçao Airport Partners (CAP) de voorspellingen voor passagiersreizen aangepast naar 500.000. Dit is een daling van 65 procent ten opzichte van 2019. Wereldwijd lijdt de luchtvaartsector momenteel een verlies van 419 miljard dollar, zo meldt de International Air Transport Association (IATA). Ondanks de grote onzekerheden rondom het coronavirus, met sterke volatiliteit van de luchtvaartsector tot gevolg, blijft CAP ‘voorzichtig optimistisch’.

Het herstel van het commerciële passagiersverkeer op Curaçao is medio juni geleidelijk hervat met de opening van de grenzen voor luchtvaart van Caribisch Nederland en in juli voor Nederland. In juli, augustus en september had dit een stijging van respectievelijk 75 procent, 98 procent en een daling van 4 procent van het vertrekkende internationale vliegverkeer (momenteel het gateway verkeer van Amsterdam) tot gevolg.

De herstart van vluchten vanuit Amsterdam door KLM en TUI bracht vooral *visiting friends and relatives* (VFR)-verkeer, tweede huiseigenaren en vakantie-gangers op zoek naar rust naar Curaçao. Toch blijven de grenzen gesloten voor de op één na grootste toeristenmarkt van Curaçao, de Verenigde Staten, en voor Co-

Foto: Eisel Stumbo

lombia en Panama. Ook de grenzen met Aruba en Sint Maarten zijn door toename van het aantal transmissies van het coronavirus weer gesloten voor commercieel passagiersverkeer. Van puur toerisme is volgens de verkregen data voorlopig dus nog weinig sprake.

“Hoewel VFR-verkeer zeker commerciële voordelen met zich meebrengt, kan dit het economische draagvlak van vrijetijdstoerisme niet volledig dekken of overnemen”. Dit zegt Peggy Croes, director Air Service Marketing & Development van CAP. Of de sluiting van de horeca-instanties in Nederland een grotere toestroom van toeristen naar Curaçao tot gevolg heeft, is ook niet gegarandeerd. “Wat zeker is, is dat zo lang het virus niet onder controle is, alles onzeker is. Onze boodschap naar toeristen in Nederland moet dus blijven benadrukken dat Curaçao een veilige plek is om naartoe te reizen en om tot rust te komen.”

Volgens de laatste passagiersenquête van de IATA blijft de vliegbereidheid laag. Meer dan de helft van de respondenten is niet van plan om binnen zes maanden te reizen. Het risico van verplichte quarantaine op de bestemming is een van de belangrijkste afschrikmiddelen. IATA verklaarde verder dat er een aanzienlijke verandering is opgetreden in het gedrag van reizigers ten aanzien van het boeken van reizen. Vakantie-gangers boeken namelijk veel dichter bij de vertrekdatum, aangezien ze zich zorgen blijven maken over onverwachte veranderingen in reisbeperkingen en quarantainevereisten. Airport Council International (ACI) en IATA pleiten sterk voor een wereldwijde consistente aanpak voor het testen van internationale passagiers als het haalbare alternatief voor quarantainemaatregelen, waarmee de belangrijkste belemmering voor een positievere doorstart van het luchtverkeer wordt weggenomen. Wijd-

verbreide betrouwbare tests zullen op korte termijn een van de cruciale factoren zijn voor de groei van het aantal passagiers voordat een vaccin wordt ontwikkeld en gedistribueerd, aldus IATA.

Ook CAP blijft, zoals eerder gezegd, voorzichtig optimistisch. “De prognoses van het passagiersverkeer zijn sterk afhankelijk van situaties waarover wij geen controle hebben”, aldus Paulo Mazzali, co-ceo van CAP. “Onze verkeersvolumes en de daaruit voortvloeiende grote financiële verliezen hebben ertoe geleid dat ons team onze kosten tot een minimum heeft teruggebracht voor 2020 en de komende jaren. Het niveau van betrokkenheid van ons personeel is evenwel bemoedigend. We zijn er zeker van dat de sterke samenwerking met onze luchtvaartpartners en lokale belanghebbenden op het gebied van toerisme, bedrijfsleven en overheid zal resulteren in een veilige en gestage weg naar herstel.”

D66 vraagt naar Nederlandse rol bij preventie mensenrechtenschendingen

DEN HAAG — Regeringspartij D66 vraagt naar een meer actieve houding van Nederland bij het voorkomen van mensenrechtenschendingen in het Caribisch gebied en met name op Curaçao. Aanleiding zijn publicaties van de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) en de Raad voor de Rechtshandhaving.

De AIV riep deze maand op tot meer samenwerking binnen het Koninkrijk op het gebied van veiligheid, verwijzend naar noodzakelijke verbeteringen bij de opvang van migranten op Curaçao. “Deze situatie heeft pijnlijk duidelijk gemaakt dat het Koninkrijk voor wat betreft – toezicht op – de asielprocedures niet aan internationaal geaccepteerde mensenrechtennormen voldoet en dat met name de detentieomstandigheden in het Caribisch gebied ver onder de maat zijn”, aldus AIV.

De adviesraad pleitte onder meer voor een grotere, actieve rol van de Rijksministerraad, zo meldde de *Amigoe* onlangs in het artikel ‘Veiligheid Caribisch gebied vraagt om versterking Koninkrijksrelaties’. Ook stelt de AIV de oprichting van een Human Rights Institute voor.

D66 vraagt een reactie van CDA-staatssecretaris Raymond Knops van Koninkrijksrelaties op de kritiek dat de detentieomstandigheden die onvoldoende is, te

lang door het Koninkrijk is geaccepteerd. Ze vragen een reactie op de conclusie dat de waarborgfunctie voor mensenrechten betrekking zou moeten hebben op preventie en niet alleen een laatste redmiddel. “Welke les trekt u dan uit het AIV-rapport en met name uit deze specifieke aanbeveling”, schrijven de D66-Tweede Kamerleden Antje Diertens en Maarten Groothuizen.

Ze willen verder weten waarom Human Rights Defense en andere organisaties geen rechtsbijstand of sociale hulp mogen geven aan de bijna zestig Venezolanen in de vreemdelingenbarakken op Curaçao. “Kunt u zich inspannen, in samenwerking met de Curaçaose autoritei-

ten, om ervoor te zorgen dat zij deze toegang wel krijgen?”, vragen ze. Daarnaast willen ze weten hoe het gaat met twee minderjarige Venezolanen in de barakken en welke gevolgen de recente brand heeft.

Tot slot vragen ze een reactie op de aanbevelingen van de Raad voor de Rechtshandhaving en op een klacht van de Curaçaose Ombudsman Keursly Concincion dat hij niet serieus wordt genomen. “Welke stappen gaat u samen met de autoriteiten op Curaçao zetten om het toezicht op de eilanden effectiever te maken en te borgen dat aanbevelingen van instanties daadwerkelijk opgevolgd worden”, aldus Dierkens en Groothuizen.

Meriën-Martha van FEH trekt aan de bel:

‘Uitzetting nabestaanden door FKP onrechtmatig’

WILLEMSTAD — Fundashon Kas Popular (FKP) zet nabestaanden onterecht uit volkswoningen, in gevallen van overlijden van huurders. Dit stelt voorzitter Arieth Meriën-Martha van Fundashon E Hende (FEH), die de woningbouwstichting dan ook beticht van onrechtmatig handelen en schending van de rechten van bewoners.

FEH, die opkomt voor de belangen van huurders van volkswoningen, wijst erop dat er onder deze groep sprake is van vergrijzing. Velen zijn bejaarden die decennialang een huis huren. Met de vergrijzing komen ook ouderdomskwalen en ziekten, die soms leiden tot het overlijden van deze huurders. De stichting werd onlangs benaderd door nabestaanden die aangaven dat FKP dreigt met uitzetting alsook met ontruiming. Dit gebeurt nadat families aankloppen bij de woningbouworganisatie om door te geven dat hun ouder is overleden. FEH besloot die klachten te onderzoeken en ontdekte vier specifieke gevallen. Uit

dit onderzoek is komen vast te staan dat bij het overlijden van huurders, FKP via Kranshi (Bevolkingsregister/Publieke Zaken) nagaat of nabestaanden ingeschreven staan als ingezetene en voor hoe lang. Voorts is gebleken dat de woningbouwstichting de familieleden slechts één maand de tijd geeft om te verhuizen, anders volgt uitzetting en ontruiming. Er zijn gevallen bekend waarbij bezittingen van de overledene en nabestaanden niet worden vrijgegeven, de betreffende volkswoning verzegeld wordt en bewakers worden ingezet.

FEH refereert aan een geval van een vader die kwam te

overlijden en 49 jaar lang trouw de huur had betaald. Zijn twee volwassen kinderen woonden al twee jaar bij hem, maar stonden niet ingeschreven bij Kranshi. Ze werden door FKP opgedragen de woning te verlaten. Kinderen van een echtpaar dat vijftig jaar een volkswoning huurde, wilde dit huis kopen en waren in onderhandeling met de woningbouwstichting. Uiteindelijk besloot FKP niet door te gaan met de verkoop en liet de sloten vervangen, verzegelde het huis en liet het 24 uur per dag bewaken.

Een andere man, die ook 49 jaar een volkswoning huurde en bezig was met FKP om dit huis te kopen, overleed voordat hij een deal kon sluiten. Zijn nabestaanden kregen niet de kans om de woning te kopen en ook de sloten van dit onderkomen werden door de woningbouwstichting vervangen en de woning werd

beschikbaar gesteld aan nieuwe bewoners. Tot slot maakt FEH melding van een geval waarbij een vrouw en haar familie 71 jaar een FKP-huis huurde. Ze kwam te overlijden en haar volwassen kind dat in deze woning werd geboren, werd door de woningbouwstichting opgedragen deze te verlaten.

Meriën-Martha geeft aan dat FKP onrechtmatig handelt door nabestaanden uit te zetten en woningen te ontruimen bij het overlijden van huurders. FEH meldt dat het Burgerlijk Wetboek van Curaçao (boek 7 artikel 229) inzake huurwoningen het niet heeft over inschrijving bij Publieke Zaken en ook niet over uitzetting en ontruiming in geval van overlijden van huurders. De stichting raadt nabestaanden aan om niets te tekenen maar eerst juridisch advies te vragen.

Facts & Figures

Staat de regering open voor goedbedoelde adviezen?

Op het gebied van indirecte belastingen kan de regering kennelijk nog niet tot een besluit komen welk stelsel de voorkeur verdient en zal worden gehanteerd: de huidige omzetbelasting (ob) of een aangepaste versie van de voormalige algemene bestedingsbelasting (abb). Oorspronkelijk zou de abb per 1 januari 2020 worden ingevoerd. Vervolgens per 1 april 2020. De abb zou verder worden opgetuigd met een bestemmingsheffing ten behoeve van het oplossen van de Girobankproblematiek, de zogenoemde abb-plus regeling. Toen kwam Covid-19 en werd door de regering besloten om de huidige ob-regeling toch te handhaven, maar op een aantal onderdelen aan te passen. Het betreft het verhogen van tarieven en het afschaffen van het aftrekrecht ob.

De geschiedenis van het aftrekrecht ob is beknopt als volgt

- In 1999 (PB 1999 no 43) is bepaald om geen heffing van ob in te voeren.
- In 1999 (PB 1999 no 146) wordt besloten om toch over te gaan tot het introduceren van een heffing op ob teneinde oneerlijke concurrentie tegen te gaan. Het betrof rechtstreeks importeren van goederen door de consument.
- Voor ondernemers werd een 100 procent aftrekrecht ingevoerd.
- In 2019 (PB 2019 no 55) is de vrijstelling ob bij invoer afgeschaft en is het aftrekrecht met 50 procent gehalveerd.
- In september lanceert de regering het voorstel om het aftrekrecht ob geheel af te schaffen.

Vragen die gesteld kunnen worden zijn: leidt het telkens wisselen van beleid tot stabiliteit en vertrouwen en is het wijs om de belastingdruk te verhogen in tijden van sociaaleconomische crisis?

De Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) heeft op verzoek van de minister van Financiën de effecten van een ob-verhoging van 7 procent naar 9 procent en afschaffing van het aftrekrecht op het bruto binnenlands product (bbp) en de inflatie doorberekend. De resultaten van deze exercitie zijn terug te vinden in de notitie ‘Doorrekening effecten wijziging omzetbelasting op de economie van Curaçao’ d.d. 12 juni 2020

	Scenario 1	Scenario 1A	Scenario 1B
Binnenlandse bestedingen, waarvan	-12,3%	-9,5%	-10,7%
Private sector	-10,4%	-7,8%	-9,0%
Investeringen	-2,5%	-2,0%	-2,5%
Consumptie	-7,9%	-5,8%	-6,5%
Overheidssector	-1,9%	-1,7%	-1,7%
Investeringen	-0,2%	-0,2%	-0,2%
Consumptie	-1,7%	-1,5%	-1,5%
Voorraadmutatie	0,0%	0,0%	0,0%
Netto buitenlandse bestedingen, waarvan	-6,7%	-8,1%	-7,6%
Exporten van goederen en diensten	-26,6%	-26,8%	-26,9%
Importen van goederen en diensten	-19,9%	-18,7%	-19,3%
BBP (reëel)	-19,0%	-17,5%	-18,3%
Inflatie	3,5%	2,2%	2,4%
Nominale BBP (in mln NAf,)	4.787,9	4.799,3	4.765,3
Reële BBP (in mln NAf,)	3.969,4	4.043,0	4.003,7

In het kort komen deze neer op:

Scenario 1

- Invoeren abb plus: 12,84 procent voor goederen, 9,63 procent voor diensten en 7,4 procent kortetermijnverhuur onroerend goed. De abb wordt doorberekend aan de consument;
- Geen productieactiviteiten raffinaderij, salarissen worden wel uitbetaald;
- Sluiting grenzen drie maanden commerciële vluchten en lockdown van anderhalve maand;
- Eerste tranche liquiditeitssteun Nederland in doorrekening verwerkt;

Scenario 1A:

- Verhogen ob-tarief van 7 procent naar 9 procent en handhaving aftrekrecht.

Scenario 1B

- Verhogen ob-tarief van 7 procent naar 9 procent en afschaffen van het aftrekrecht van 50 procent op ob-tarief bij invoer.

Resultaten doorrekening

- Op basis van de cijfers blijkt dat het invoeren van een abb (scenario 1) zal resulteren in de grootste daling van het bbp (-19 procent), in de hoogste inflatie (3,5 procent) en in een verslechtering van de binnenlandse bestedingen (-12,3 procent).
- Dat scenario 1A (verhoging ob-tarieven met handhaving van aftrekrecht ob) de beste optie is in termen van ontwikkelingen van het bbp, de inflatie en de binnenlandse bestedingen.
- Afschaffen van het aftrekrecht ob van 50 procent (scenario 1B) heeft een negatief effect op de economie.

Op basis van deze resultaten komt de CBCS tot de conclusie dat uitstel van het invoeren van de abb verstandig is vanwege mindere krimp van de economie. De overheid zou ook moeten overwegen om de afschaffing van het aftrekrecht voorsnog uit te stellen, gezien het negatieve effect hiervan op de economie.

Het jongste voorstel van de regering is om het aftrekrecht ob in zijn geheel af te schaffen. Het advies van de CBCS wordt derhalve niet in overweging genomen. De regering negeert ook adviezen van internationale met naam en faam bekendstaande instelling zoals de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OECD), het Internationaal Monetair Fonds (IMF) en de Wereldbank, die allen pleiten voor het voeren een stimuleringsbeleid om de negatieve effecten (verlies van banen en inkomen) van de coronapandemie zoveel mogelijk te mitigeren.

Zie onder meer het OECD rapport getiteld ‘Tax and Fiscal Policy in Response to the Coronavirus Crisis: Strengthening Confidence and Resilience’.

Hoe verstandig is het om adviezen van zowel top lokale als internationale experts en organisaties in de wind te slaan en tegen de stroom in te roeien? Leidt dit tot vertrouwen? Wordt economische groei, werkgelegenheid en inkomen hiermee gestimuleerd?

Voor onze volgers op sociale media heeft Topixs Aruba een eigen website. Bezoek ons op www.topixsaruba.com

en schrijf je in voor het eerste meertalige tijdschrift op Aruba.

topixs
Lees,like,ycomparti

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar 582-4333

Amigoe di Aruba

Beatrix ontvangt update financiële problemen natuurbeheerorganisaties

KRALENDIJK — De Dutch Caribbean Nature Alliance (DCNA) heeft onlangs haar beschermvrouwe prinses Beatrix een memo gestuurd over de toestand van de zes natuurbeheerorganisaties in het Caribisch deel van het Koninkrijk, met name over de gevolgen van de Covid-19 pandemie. Dat meldt de organisatie in een persbericht.

De DCNA informeerde prinses Beatrix in het bijzonder over de grote financiële uitdagingen waarmee de organisaties van de beschermde gebieden worden geconfronteerd als gevolg van de pandemie. De organisaties spelen een cruciale rol bij het beheer van de natuurlijke hulpbronnen die centraal staan in de duurzame ontwikkeling van de eilanden, maar zullen de Covid-19 crisis in hun huidige toestand mogelijk niet overleven. Overheden worden aangespoord

om structurele financiële steun te overwegen, zodat de natuurbeheerorganisaties hun belangrijke werk om de natuur in Caribisch deel van het Koninkrijk te beschermen, kunnen voortzetten.

De beheerorganisaties van beschermde natuurgebieden – Fundacion Parke Nacional Aruba (FPNA), Stinapa Bonaire, Carmabi Curaçao, Stenapa Sint Eustatius, de Saba Conservation Foundation (SCF) en de Sint Maarten Nature Foundation – zijn zwaar getroffen door de wereldwijde pandemie, door daling van inkomsten en gebrek aan structurele financiering van overheden. Hierdoor is de kans groot dat de organisaties hun activiteiten moeten minderen of stopzetten. Dit terwijl het Nederlands-Caribische gebied volgens het Biodiversiteitsverdrag (CBD) het meest biodiverse gebied van het Koninkrijk der Nederlanden is. Het DCNA Netwerk hoopt

Tijdens het bezoek van prinses Beatrix aan Bonaire in 2018 had Stinapa de eer de prinses een rondleiding te geven door het Washington Slagbaai National Park.

dat tijdens discussies over liquiditeitssteun en financiële steunpakketten ook

overwogen wordt om de continuïteit van het beheer van beschermde gebieden

in het Caribisch deel van het Koninkrijk der Nederlanden op te nemen.

Sint Eustatius morgen naar de stembus

ORANJESTAD — Op Sint Eustatius wordt morgen een nieuwe Eilandsraad gekozen. In 2018 zette Nederland het lokale bestuur op zijn omdat het volgens staatssecretaris Raymond Knops van Koninkrijksrelaties zijn taken verwaarloosde.

Nederland benoemde in plaats daarvan een regeringscommissaris op het eiland om het openbaar bestuur weer op orde te krijgen. Dat was de voormalige parlementsvoorzitter van Curaçao, Mike Franco. Sinds februari van dit jaar is het oud-CDA-voorzitter Marnix van Rij. Met de verkiezingen van 21 oktober krijgt de bevolking van het eiland weer een democratische vertegenwoordiging, maar

Foto: Shutterstock

niet met dezelfde bevoegdheden als voor 2018. Nederland 'begeleidt' Sint Eustatius op de weg terug naar meer democratische verantwoordelijkheid. Dat gebeurt onder meer door het geven van workshops en informatiesessies. Op het eiland, met zo'n 3000 inwoners, zijn twee stembu-

reaus. De bevolking wordt opgeroepen vroeg te gaan stemmen om te voorkomen dat er aan het eind van de dag opstoppen ontstaan. Vanwege de coronamaatregelen moet er ook in de stembureaus afstand worden gehouden en moeten de hygiëne maatregelen worden gevolgd.

Nog 59 actieve Covid-19 gevallen op Sint Maarten

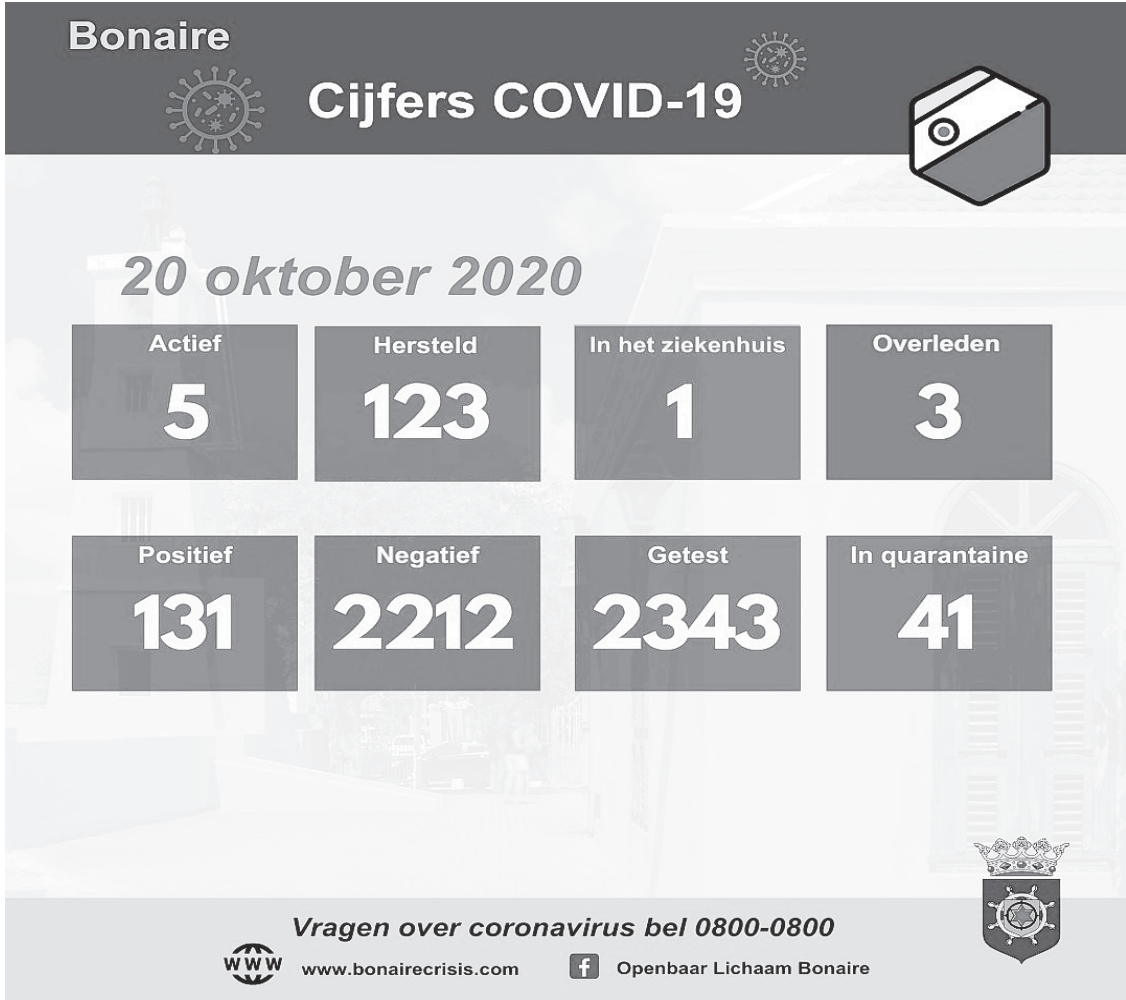
PHILIPSBURG — Op Sint Maarten zijn gisteren drie personen positief getest op Covid-19, maar daarnaast zijn er zes personen hersteld. Het aantal actieve gevallen op het eiland is nu teruggebracht tot 59 en het totale aantal bevestigde gevallen komt op 756.

De Collectieve Preventie Services (CPS) houdt toezicht op 54 personen in thuisisolatie. Er zijn 85 personen in quarantaine op basis van contactopsporingsonderzoeken

uitgevoerd door CPS van personen die mogelijk in contact zijn geweest met een van de actieve gevallen. Vijf patiënten zijn in het Sint Maarten Medical Center opgenomen

en het totale aantal sterfgevallen als gevolg van Covid-19 blijft op 22. Het aantal herstelde mensen sinds het eerste geval op Sint Maarten opdook, is gestegen tot 675. De CPS heeft 1151 reizigers getest die aankwamen op de Princess Juliana International Airport (PJIA) en 4771 mensen in de gehele gemeenschap.

Geen nieuwe gevallen, 2 hersteld

Euro

Gemengd beeld

AMSTERDAM — De Euro-pese aandelenbeurzen lieten vandaag een gemengd beeld zien. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur vrijwel vlak op 565,15 punten. De MidKap verloor 0,6 procent tot 842,86 punten. De beurzen in Londen en Parijs wonnen tot 0,4 procent. De Duitse DAX daalde 0,5 procent.

Fugro (plus 12,7 procent) was de grote winnaar in de Mid-Kap. De bodemonderzoeker wil voor 250 miljoen euro aan aandelen uitgeven om de financiële positie te versterken. De onderneming kwam tegelijk met cijfers over het derde kwartaal en is positiever geworden over de resultaten voor heel dit jaar.

In de AEX stond Philips (plus 7,2 procent) bovenaan. Het zorgtechnologieconcern zag gisteren bij het slot van de handel een eerdere stevige koerswinst verdampen en eindigde 3,9 procent lager.

De euro stond op 1,1794 dollar, tegen 1,1785 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie kostte 0,2 procent minder op 40,73 dollar. Brentolie werd 0,3 procent goedkoper op 42,51 dollar per vat.

Tokio

Klein verlies

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag met klein verlies gesloten. De toonaangevende Nikkei in Tokio ging uiteindelijk 0,4 procent lager de dag uit op 23.567,04 punten.

Een waardedaling van de Japanse yen hield de koersverliezen beperkt. Beursuitbater Japan Exchange Group verloor 1,5 procent. Stadionuitbater Tokyo Dome klom juist 1,5 procent, na berichten dat het Hongkongse hedgefonds Oasis Management een verzoek heeft ingediend voor een buitengewone aandeelhoudersvergadering om de top van het bedrijf te vervangen.

In Shanghai noteerde de hoofd-index tussentijds 0,1 procent in de plus, na het besluit van de Chinese centrale bank om de belangrijkste rentetarieven ongewijzigd te laten. De Hang Seng-index in Hongkong daalde 0,2 procent en de Australische All Ordinaries in Sydney verloor 0,7 procent. De Kospi in Seoul zakte 0,2 procent. SK Hynix verloor 1,9 procent. De Zuid-Koreaanse chipmaker koopt de geheugentak van zijn Amerikaanse branchegenoot Intel voor 9 miljard dollar.

Wall Street

Kleine plussen

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag met kleine winsten geopend, na de duidelijke minnen een dag eerder. De Dow-Jonesindex noteerde kort na aanvang een plus van 0,4 procent op 28.320 punten. De brede S&P 500 steeg 0,5 procent tot 3442 punten en de technologiegraadmeter Nasdaq won 0,4 procent tot 11.525 punten.

Nancy Pelosi, de Democratische voorzitter van het Huis van Afgevaardigden, gaat vandaag opnieuw praten met minister van Financiën Steven Mnuchin over een coronasteunpakket. Gisteren werd er ook al gesproken waarbij de verschillen deels overbrugd werden. Beleggers hopen dat nu verdere vooruitgang kan worden geboekt in de onderhandelingen over een nieuw stimuleringspakket voor de Amerikaanse economie. Google-moederconcern Alphabet (min 0,2 procent) staat in de belangstelling. Het Amerikaanse ministerie van Justitie heeft vandaag een rechtszaak aangespannen tegen Google vanwege misbruik van zijn machtspositie bij zoekopdrachten op het internet en online advertenties.

Grootste pensioenfondsen vrezen voor kortingen

AMSTERDAM — De twee grootste Nederlandse pensioenfondsen, ABP en PFZW, vrezen dat ze de pensioenen volgend jaar moeten verlagen. Hun financiële positie die eerder dit jaar een flinke klap kreeg door de coronacrisis, is nog steeds niet voldoende hersteld.

“Zoals het er nu voor staat, is de kans op pensioenverlaging voor volgend jaar reëel. Bij de huidige stand zou dat voor een gemiddeld ABP-pensioen van 700 euro netto ongeveer 15 euro netto per maand zijn”, laat ABP-voorzitter Corrien Wortmann-Kool weten in het kwartaalbericht van het ambtenarenfonds.

ABP wist afgelopen kwartaal met zijn beleggingen wel een positief rendement

te behalen, maar de zogenoemde dekkingsgraad bleef steken op dik 88 procent. Dat betekent dat ABP voor elke euro aan toekomstige pensioenverplichtingen slechts zo’n 88 cent in kas had. Ook bij PFZW eindigde de graadmeter, met 88,5 procent, onder de tijdelijk versoepelde minimumgrens van de overheid. Die staat op 90 procent. Als de dekkingsgraad van een fonds daar eind van dit jaar on-

der blijft, moet er gekort worden. PFZW-directeur Peter Borgdorff houdt vanwege de aanhoudend dalende rente ‘serieus rekening’ met kortingen bij het zorgfonds, zo geeft hij aan. Daarbij zal de pensioenpremie waarschijnlijk omhoog moeten. Borgdorff zegt dat het spannend wordt wat er in de beslissende laatste maanden nog gaat gebeuren op de financiële markten. “Want dit laatste kwartaal van het jaar is ongekend onzeker, met niet alleen een opleving van het coronavirus, maar ook vanwege de aanstaande presidentsver-

kiezingen in de Verenigde Staten.” De grote metaalfondsen PMT en PME staan er inmiddels iets beter voor. Hun dekkingsgraden zijn gestegen tot respectievelijk ruim 92 en bijna 94 procent. “Toch blijft er een kans dat deze voor het eind van het jaar wegzakken onder de 90 procent en dat we de pensioenen volgend jaar moeten verlagen”, waarschuwt PME-bestuurder Eric Uijen. “We houden rekening met instabiele financiële markten.” Van de grote fondsen staat eigenlijk alleen bpfBOUW er redelijk voor met een score van ruim 107 procent.

JDE Peet’s gaat productie aluminium koffiecapsules flink verhogen

AMSTERDAM — JDE Peet’s gaat de productie van aluminium koffiecapsules fors verhogen omdat de vraag sterk toeneemt, mede door de coronacrisis. Daarmee gaat het moederbedrijf van Douwe Egberts ook sterker de concurrentie aan met het Zwitserse Nestlé, dat nu koploper is bij koffiecapsules met zijn merk Nespresso.

JDE Peet’s trekt 110 miljoen euro uit om de productiecapaciteit met 60 procent uit te breiden in de komende anderhalf jaar. Er wordt begonnen met nieuwe productielijnen in de fabriek in het Franse Andrézieux. Daar worden sinds 2016 aluminium koffiecapsules gemaakt en onlangs werd het 10 miljardste exemplaar geproduceerd. JDE Peet’s maakt meer dan 400 soorten koffie in Andrézieux. JDE Peet’s zou nu ongeveer 13 procent hebben van de zogenoemde Single Serve-koffiemarkt. Die markt heeft volgens kenners momenteel een waarde van 17 miljard euro en groeit naar verwachting naar 23 miljard euro in 2024. “Door deze

Foto: Shutterstock

nieuwe strategische investering wordt verzekerd dat JDE Peet’s goed is gepositioneerd in de markt nu deze categorie blijft groeien”, aldus topman Fabien Simon van het beursgenoteerde koffie- en theebedrijf. Door het vele thuiswerken vanwege de co-

ronacrisis wordt de vraag naar koffiecapsules ook gestuwd. Nestlé maakt in juli bekend meer dan 170 miljoen dollar uit te trekken om de productie van Nespresso-capsules in het Zwitserse Romont te vergroten.

CPB ziet beperkt effect van investeringsregeling BIK

DEN HAAG — De belastingkorting die het kabinet de komende twee jaar aan bedrijven geeft als ze behoorlijk investeren, zorgt er maar in beperkte mate voor dat er ook meer wordt geïnvesteerd. Toch heeft de regeling meer effect dan alternatieven zoals een verlaging van de winstbelasting of verhuurderheffing. Dat meldt het Centraal Planbureau (CPB) in een analyse.

De baangerelateerde investeringsregeling (BIK) moet er vooral voor zorgen dat investeringen naar voren worden gehaald. Volgens het CPB heeft de korting op korte termijn het meeste effect vanwege de tijdelijkheid. Als de BIK meer op kleine bedrijven gericht zou zijn, zou dit volgens het planbureau waarschijnlijk tot een grotere toename van de investeringen leiden.

Door de coronacrisis zijn bedrijven minder happig op

het doen van investeringen dan de doorrekening van het CPB aangeeft. Dit omdat in de prognose geen rekening wordt gehouden met verhoogde onzekerheden die een rem op investeringen kunnen zetten. Ook is niet meegenomen dat bedrijven die hard zijn geraakt door de crisis mogelijk minder extra investeren door een beperkter fiscaal voordeel dan normaal.

Om de werkloosheid te laten dalen, ziet het CPB meer heel

in een verlaging van werkgeverspremies dan in de BIK, zeker als de verlaging permanent is. Samen met de verlaging van de winstbelasting lijken deze maatregelen volgens het CPB meer geschikt als structurele hervorming en minder als tijdelijke impuls voor investeringen.

Verder is het goed mogelijk dat na afloop van een tijdelijke investeringskorting de werkloosheid iets oploopt, omdat de productie iets kapitaalintensiever is geworden. Ook wijst het CPB erop dat een verlaging van de verhuurderheffing alleen een beperkt effect heeft op investeringen in woningen en op huren, en nauwelijks een breder economisch effect.

Ondernemersorganisatie MKB-Nederland zei eerder al dat de regeling er niet voor gaat zorgen dat bedrijven die het financieel erg zwaar hebben ineens gaan investeren. Volgens het CPB kan met een aantal aanpassingen, zonder aan het budget van de regeling te tornen, de regeling worden aangepast om kleine bedrijven beter te bedienen. Dit kan bijvoorbeeld door een verhoging van het kortingspercentage voor investeringen tot een bepaalde omvang, een bovengrens voor het investeringsbedrag waarop de korting geldt, of een maximale bedrijfs-grootte voor bedrijven die aanspraak kunnen maken op de regeling.

‘Miljardenregeling Goldman met Justitie VS om 1MDB-schandaal’

NEW YORK — De Amerikaanse bank Goldman Sachs betaalt naar verluidt 2 miljard dollar aan Justitie in de Verenigde Staten om het fraude-schandaal rond het Maleisische staatsfonds 1MDB af te kopen. De schikking kan al deze week bekendgemaakt worden, melden bronnen aan persbureau Bloomberg.

Goldman sloot eerder grote deals voor het Maleisische staatsfonds, dat de spil is in een groot schandaal in Maleisië. De voormalige premier van het land, Najib Razak, zou via het fonds grote sommen geld hebben laten wegsluizen. De Maleisische regering richtte 1MDB in 2009 op als investeringsfonds voor economi-

sche ontwikkeling. Het ministerie van Justitie in de Verenigde Staten schat dat er miljarden dollars uit het fonds zijn verdwenen.

Het akkoord in de VS maakt deel uit van een internationale regeling. Door de betaling wordt verdere strafvervolgning vermeden. Het bedrag van 2 miljard dollar zou ook goeddeels in lijn zijn met de ramingen van kenners. Goldman trof eerder al een schikking in Maleisië. In ruil voor dat bedrag laat het Aziatische land alle aanklachten tegen de Amerikaanse bank vallen. Alle regelingen bij elkaar is Goldman al zo’n 5 miljard dollar kwijt aan de kwestie. Ook autoriteiten in Singapore buigen zich nog over een regeling.

‘Cathay Pacific schrapt 6000 banen en staakt regionaal merk’

HONGKONG — Luchtvaartmaatschappij Cathay Pacific Airways uit Hongkong kondigt morgen aan dat er 6000 banen worden geschrapt bij het bedrijf. Daarnaast zal de vooral in Azië actieve maatschappij Cathay Dragon verdwijnen, meldt de Hongkongse krant South China Morning Post op basis van bronnen.

De luchtvaartmaatschappij kampt, net als de rest van de industrie, met de gevolgen van de coronapandemie. Cathay dook in de eerste helft van het jaar diep in de rode cijfers omdat er veel minder passagiers werden vervoerd. In augustus zag de onder-

neming nog geen signalen van herstel.

Cathay zette in het eerste halfjaar een verlies van 9,9 miljard Hongkong-dollar in de boeken, omgerekend ruim 1,1 miljard euro. In het negatieve resultaat zat ook een afschrijving op vliegtuigen die definitief uit de vloot worden genomen. In juni kreeg de luchtvaartmaatschappij nog een flink steunpakket ter waarde van ruim 27 miljard Hongkong-dollar van de regering van Hongkong.

Wereldwijd werken zo’n 33.000 mensen bij Cathay Pacific Airways. Het aantal banen dat wordt geschrapt bij de onderneming is lager dan eerder werd verwacht.

Nederlands pensioenstel opnieuw beste ter wereld’

AMSTELVEEN — Het Nederlandse pensioenstel wordt voor het derde jaar op rij beoordeeld als beste ter wereld. Dat blijkt uit de Global Pension Index die adviesbureau Mercer en CFA Institute elk jaar uitbrengen.

In de Global Pension Index worden de pensioenstelsels van bijna veertig landen getoetst op toereikendheid, toekomstbestendigheid en integriteit. Denemarken komt voor de derde keer op rij op de tweede plaats. Alleen Nederland en Denemarken verkrijgen de A-status met hun pensioenstel.

Hoewel Nederland al jaren het beste pensioenstel ter wereld heeft, zal het pensioenstel de komende jaren flink gaan veranderen door het Pensioenakkoord.

Lagere beleggingsopbrengsten en hogere staatsschulden als gevolg van de coronacrisis leiden wereldwijd tot negatieve effecten op de voorziening van toekomstige pensioenen. In combinatie met de stijgende levensverwachting en toenemende druk op middelen om het welzijn van de vergrijzende bevolking te ondersteunen, zorgt Covid-19 voor nog meer pensioenonzekerheid.

“Ook vóór Covid-19 stonden pensioenstelsels wereldwijd onder toenemende druk om de pensioenuitkeringen te behouden, daarom is in Nederland het Pensioenakkoord opgesteld”, stelt Marc Heemskerk, pensioenspecialist bij Mercer Nederland. “Het klinkt tegenstrijdig dat we het beste pensioenstel ter wereld gaan veranderen, maar het is noodzakelijk voor het vertrouwen in ons pensioenstel.”

RB positiever over groei dankzij vraag naar hygiëneproducten

SLOUGH — De Britse producent van consumentengoederen RB is positiever gestemd over de omzetgroei voor heel dit jaar. Het bedrijf doet vooral goede zaken met zijn tak voor hygiëne. Die maakt onder meer veelgevraagde schoonmaakproducten van merken als Dettol, Cillit Bang en Lysol, omdat vanwege corona vaker handen worden gewassen en oppervlakten worden gereinigd.

RB, voorheen bekend als Reckitt Benckiser, rekent nu voor dit jaar op een vergelijkbare omzetgroei met dubbele cijfers, terwijl eerder een enkelcijferige groei

werd verwacht. In de eerste negen maanden van dit jaar nam de vergelijkbare omzet, dus exclusief wisselkoersen, overnames en desinvesteringen, met 12,4 procent toe tot 10,4 miljard pond, omgerekend 11,4 miljard euro.

Ook bij de gezondheidstak, met merken als Clearasil anti-acneproducten, Durex condooms en geneesmiddelen als Gavison, Nurofen en Strepsils, zat de verkoop in de lift. Eerder dit jaar stond de verkoop van condooms juist nog onder druk door de sociale beperkingen tegen het coronavirus, maar nu trekt de verkoop weer aan, aldus RB.

NEW YORK				AMSTERDAM			
20-Oct				20-Oct			
DOW JONES	28.341,31	0.52%		AEX	564,00	-0.22%	
S&P 500 INDEX	3.444,18	0.50%		ARCELMITTAL	12,31	0.11%	
NASDAQ	11.511,54	0.28%		AEGION NV	2,45	-0.33%	
AMAZON.COM INC	3.206,86	-0.01%		KONINKLIJKE AHOL	24,94	-1.03%	
APPLE INC	116,67	0.59%		AKZO NOBEL	89,34	-0.82%	
BAIDU INC-SP ADR	130,84	1.23%		ASML HOLDING NV	328,15	-1.58%	
BERKSHIRE HATH-B	209,85	0.41%		DSM (KONIN)	142,90	-1.52%	
BOEING CO/THE	167,39	0.17%		HAL TRUST	112,20	-1.41%	
CITIGROUP INC	43,68	1.82%		HEINEKEN NV	79,30	0.84%	
COCA-COLA CO	50,08	0.92%		ING GROEP NV	6,45	1.19%	
COCTCO WHOLESALE	379,19	0.97%		KPN (KONIN) NV	2,35	-2.16%	
WALT DISNEY CO	124,74	0.41%		KONINKLIJKE PHIL	43,21	2.14%	
3D SYSTEMS CORP	7,14	2.66%		RANDSTAD NV	46,62	0.73%	
EBAY INC	54,36	0.07%		ROYAL DUTCH SHA	10,72	-1.36%	
FACEBOOK INC-A	264,00	0.99%		TOMTOM NV	6,17	0.33%	
GENERAL ELECTRIC	7,35	0.75%		TOTAL SE	28,23	-0.44%	
ALPHABET INC-A	1.525,21	-0.31%		UNILEVER NV	52,20	0.19%	
HP INC	19,59	1.16%		W.P. STEWART HOL	637,40	-1.42%	
HOME DEPOT INC	286,80	1.08%		SCOTIA FUNDS		19-Oct	
INTEL CORP	53,79	-1.46%		MONEY MARKET	13.5974	0.00%	
JOHNSON&JOHNSON	144,51	0.13%		US DOLLAR BOND	3.0045	-0.04%	
MICROSOFT CORP	214,30	0.04%		GLOBAL EQUITY	3.1047	-1.02%	
PROCTER & GAMBLE	143,73	1.26%		US EQUITY	17.8956	-1.51%	
ROYAL DUTCH-ADR	25,34	1.20%		CANADIAN EQUITY	2.7123	-1.23%	
STARBUCKS CORP	88,87	1.45%		FUNDS		19-Oct	
TWITTER INC	46,03	0.46%		BSF DEFENSIVE	120,83	-0.14%	
WALMART INC	144,42	1.03%		BSF CONSERVATIVE	110,12	-0.07%	
EXCHANGE TRADED FUND				BSF MODERATE	135,75	-0.09%	
ALERIAN MLP - AMLP	21,83	1.80%		BSF AGGRESSIVE	153,39	-0.14%	
ISH GBL HY BD - GHY	48,49	0.02%		BGF MULTI ASSET INC	9,75	0.10%	
ISH IBOXX HY BD - HYG	84,61	0.33%		BGF GBL ALLOCATION	67,28	0.06%	
ISH SELECT DIV - DIVY	86,23	0.82%		BGF USD CORE BOND	18,27	-0.05%	
ISH MSCI EMKT - EEM	45,88	0.99%		BGF FIX INC GBL OP	15,28	0.07%	
ISH MSCI PAC - EPP	41,71	0.14%		BGF USD HI YIELD BND	36,28	0.47%	
ISH RUSSELL - INV	202,21	0.43%		CURRENCIES		20-Oct	
ISH S&P 500 - SPY	59,15	0.35%		YENUSD	105.5700	0.14%	
ISH EUROPE - IEV	42,88	0.97%		EURUSD	1.1824	0.36%	
INVECO QQQ TRUS	284,02	0.08%		CANUSD	1.3125	-0.25%	
INVECO DB COMMO	13,38	0.72%		GBPUSD	1.2958	-0.18%	
SPDR S&P INT DIV-DWX	33,90	0.26%		COMMODITIES		20-Oct	
SPDR S&P MID 400	364,25	1.23%		OIL WTI	40,66	-0.42%	
SPDR S&P 600 SMA	65,67	1.03%		GOLD	1910.60	0.05%	
VANGUARD REIT - VNQ	80,25	0.87%		SILVER	24,74	0.67%	
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	48,94	0.16%		WHEAT	627,00	0.28%	
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	— San Nicolaas—		— Mortuaries —	
Brandweer	911	Ambulance	584-5050	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	Centro Medico	524-8833	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	BGD San Nicolaas	527-2782	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Serlimar	584-5080	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— Botica —		— Stichtingen —	
Tipline Politie	11141	4 Centro Medico	584-5794	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ziekenhuis	527-4000	Aloë	584-4606	(FADA)	583-2999
Dierenarts	585-0400	Central	585-1965	Fundacion Respetami	582-4433
Elmar centraal	523-7100	Dakota	588-7364	Zwanger? Fundacion	
Elmar storing	523-7147	Del Pueblo	582-1253	CIZKA	583-0331
WEB Aruba	525-4600	Eagle	587-9011	Fundacion Diabetico	592-4321
SETAR	582-2116	Kibrahacha	583-4908	Arubano	566-5045
Taxi (TAS)	587-5900	Maria	585-8145	Twelve Step Meeting	
Taxi (ATT&T)	582-2010	Noord	586-4606	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (PTS)	588-0035	Oduber	582-1780	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (Diamond)	587-2300	Paradera	588-6638	Prohimo	564-8849
Kankerbestrijding	582-0412	San Lucas	584-5119	NA Acceptance Group	565-7500
Stichting SAMBA	582-0903	San Nicolaas	584-8186	Fundacion Centro	
		Santa Anna	586-8181	Ecologico Aruba	562-8984
—Oranjestad—		Santa Cruz	585-8028	Bureau Sostenemi Misbruik	
Ambulance	582-1234	Seroe Preto	584-4833	en mishandeling tegen	
BGD Oranjestad	527-2782	Trupiaal	583-8560	minderjarigen	588-1010
Veterinaire Kliniek	582-1720			Fundacion C.V.A. voorkomen	
Animal Shelter	582-1623			en zorg voor stroke	567-7004

Het weer

WOENSDAG 21 OCT 2020			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oostzuidoost tussen 15 en 28 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
32°	36°	15 km/u	55%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:31	18:18	10 v/d 10	
WOENSDAG			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 19 en 28 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
28°	32°	19 km/u	25%
Maansopgang	Maansondergang		
11:24	23:03		

Huisartsen

Dienstdoende huisartsen Dinsdag 20 Okt 2020			
Huisarts nachtdienst - Oranjestad	Huisartsenpost Hospitaal 527-4580	Dienstdoende apotheken	Apotheek nachtdienst San Nicolaas
			Botica Seroe Preto 640-8443 Ext.401
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas	Centro Medico San Nicolaas	Apotheek nachtdienst Oranjestad	Botica Kibrahacha 583-4908
Dr. v/d Linden			

Oplossing sudoku 20 oktober

3	4	9	8	6	7	1	2	5
5	7	8	2	1	3	4	6	9
1	6	2	9	5	4	7	3	8
6	9	4	1	3	8	5	7	2
7	3	5	6	2	9	8	4	1
2	8	1	4	7	5	6	9	3
9	5	7	3	4	1	2	8	6
8	1	6	7	9	2	3	5	4
4	2	3	5	8	6	9	1	7

BVN			
15:35	Sesamstraat	07:40	NOS Journaal
15:50	Het Klokhuis	08:00	Weerbericht Europa/Afrika
16:10	Beste Vrienden Quiz	08:05	Anita wordt opgenomen
16:30	Blokken	08:55	De wereld van morgen
16:55	Thuis	09:50	Op1
17:20	EenVandaag	10:45	Nieuwsuur
17:45	Dagelijkse Kost	11:25	Weerbericht Amerika/Caribiën
18:00	VRT Journaal		
18:50	De Vooravond	11:30	Opsporing Verzocht Internationaal BVN
19:40	NOS Journaal		
20:00	Weerbericht Europa/Afrika	11:35	Iedereen beroemd
20:05	Anita wordt opgenomen	12:00	VRT Journaal
20:55	De wereld van morgen	12:35	Vandaag
21:50	Op1	13:25	Volle Zalen
22:45	Nieuwsuur	14:00	NOS Journaal
23:25	Weerbericht Amerika/Caribiën	14:20	BinnensteBuiten
23:30	Opsporing Verzocht Internationaal BVN	14:45	Tijd voor MAX
23:35	Iedereen beroemd	15:30	Sesamstraat
		15:45	Sesamstraat 10 voor...
		15:55	Het Klokhuis
		16:10	De vloer op Jr
		16:25	Blokken
		16:55	Thuis
		17:20	EenVandaag
		17:45	Dagelijkse Kost
		18:05	VRT Journaal
		18:50	De Vooravond
		19:40	NOS Journaal
		20:00	Weerbericht Europa/Afrika
		20:05	We houden vol
		20:15	Tussen Kunst en Kitsch
		21:00	Durf te vragen
		21:45	Op1
		22:40	Nieuwsuur
		23:20	Weerbericht Amerika/Caribiën
		23:25	De Kennis van Nu

COLOFON			
Uitgeverij: Amigoe Aruba N.V. Amigoe op School Topixs Aruba Production Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368		Topixs Aruba Production Raisa Montilla topixaruba@amigoe.com	
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com		Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com	
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn Bobby Spier Carina Wever Jan Jager arubaredactie@amigoe.com		Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonementaruba@amigoe.com	
Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com		Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonementaruba@amigoe.com	
Amigoe op School: Rushilene Lejuez Lizayra Polak aosaruba@amigoe.com		Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba	
		Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm	
		Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190	

Opnieuw toename coronacijfers in Nederland

Nederlanders worden dringend opgeroepen om binnen te blijven.

BILTHOVEN — De afgelopen zeven dagen zijn er 55.587 nieuwe gevallen van het coronavirus gemeld bij het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Dat is opnieuw een toename. Vorige week meldde het instituut 43.903 positieve tests in de zeven dagen ervoor. De week daarvoor kwamen 27.485 besmettingen aan het licht.

Volgens het RIVM stijgt het aantal besmettingen iets minder snel dan ervoor. Ten opzichte van vorige week is het aantal nieuwe besmettingen met bijna 27 procent gestegen, terwijl de toename in de voorgaande weken zo'n 40 tot 60 procent was. "Dit zou een gevolg kunnen zijn van de maatregelen die eind september van kracht werden", aldus het RIVM. In alle leeftijdsgroepen steeg het aantal nieuwe besmettingen. Nog steeds wordt het virus vooral bij jongeren aangetroffen, maar het verschil met ouderen wordt kleiner.

Opnames

Verder werden 1492 mensen vanwege het coronavirus opgenomen op de verpleeg-

afdeling van een ziekenhuis en 287 mensen op een intensive care. Vorige week waren dit er respectievelijk 1144 en 192.

Het RIVM kreeg 185 meldingen van sterfgevallen, tegen 150 in de week ervoor. Dat wil niet zeggen dat deze in de afgelopen week zijn opgenomen of overleden, want zulke informatie komt soms wat later binnen. Vrijwel elke overleden coronapatiënt was zeventig jaar of ouder.

Nieuw dagrecord

Tussen gisterochtend van vanochtend zijn 8182 positieve tests gemeld. Dat is een nieuw dagrecord. Gisteren meldde het RIVM 8011 nieuwe gevallen, op zondag

8175 en op zaterdag 8131. Afgelopen etmaal werden ook 46 sterfgevallen geregistreerd. Dat is het hoogste aantal sinds 15 mei.

Amsterdam had het afgelopen etmaal de meeste positieve tests. In de hoofdstad werd het virus bij 698 inwoners aangetroffen. In Rotterdam testten 494 inwoners positief, in Den Haag 352 en in de gemeente Utrecht 208.

Sinds het begin van de uitbraak zijn 244.000 Nederlanders positief getest. Bijna een maand geleden werd de 100.000e besmetting vastgesteld, vorige week ging Nederland door de grens van 200.000 besmettingen en als het huidige tempo aanhoudt wordt in de loop van volgende week de 300.000e Nederlander positief getest.

Reproductiegetal

Het reproductiegetal, dat aangeeft hoe snel het virus zich verspreidt, is een heel

klein beetje gedaald, van 1,27 naar 1,22, maar dit is vergelijkbaar met de afgelopen weken. Dat betekent dat een groep van 100 besmette mensen zo'n 122 anderen besmet, die op hun beurt ongeveer 149 mensen aansteken. Zo verspreidt het virus zich steeds verder en steeds sneller. Het kabinet wil het reproductiegetal terugbrengen tot onder de 1, zodat het coronavirus langzaam uitdooft.

In de teststraten stijgt het percentage positieve tests nog altijd. Vorige week had 14,4 procent van alle geteste mensen het virus onder de leden. De week ervoor was 13,6 procent van alle tests positief en de week daarvoor 10,4 procent. In juni, juli en augustus leverde 0,6 tot 4 procent van alle tests een coronabesmetting op. Het coronavirus geldt als 'onder controle' wanneer bij voldoende tests minder dan 5 procent van alle geteste mensen positief is.

Maatregel voor debat Biden-Trump

NASHVILLE — De organisatoren van het debat tussen de presidentskandidaten Donald Trump en Joe Biden komende donderdag in Nashville gaan de microfoon van de ene kandidaat op stil zetten als de ander aan het begin van een onderwerp aan het woord is.

Het eerste debat tussen Trump en Biden op 29 september werd ontsierd door de vele interrupties. Vooral Trump bleef zijn tegenstander onderbreken en weigerde hem te laten uitpraten. Biden reageerde daarop door Trump een 'clown' te noemen en te zeggen dat 'hij zijn mond eens moest houden'.

De commissie die belast is met de organisatie van de debatten, liet weten dat de microfoon van de een op stil wordt

gezet tijdens de twee minuten waarin de ander zijn openingsverhaal houdt aan het begin van de vijftien minuten durende segmenten. Daarna staan beide microfoons weer aan.

"President Trump is vastberaden om met Joe Biden in debat te gaan, ongedacht de last minute veranderingen van de regels door de bevooroordeelde commissie in hun nieuwste poging om hun fa-

voriete kandidaat voordeel te verschaffen", reageerde Trumps campagnemanager Bill Stepien. De campagne van Biden kwam nog niet met een reactie.

Trump's campagneteam had eerder gisteren laten weten ontevreden te zijn met de aangekondigde keuze van onderwerpen voor het debat. Het zou volgens het kamp van Trump bijvoorbeeld meer over buitenlands beleid moeten gaan. "Zoals gewoonlijk maakt de president zijn drukker over de regels van het debat dan over het helpen van een land in crisis", zei Bidens woordvoerder TJ Ducklo.

Duikbootmoordenaar Madsen opgepakt na ontsnapping

KOPENHAGEN — De Deen Peter Madsen die is veroordeeld tot levenslange gevangenisstraf voor de moord op de Zweedse journaliste Kim Wall aan boord van zijn zelfgemaakte onderzeeboot, is vandaag opgepakt na een ontsnapping uit de gevangenis in Denemarken. De Deense politie bevestigt op Twitter een man te hebben gearresteerd die was ontsnapt uit een gevangenis net buiten de hoofdstad Kopenhagen.

De politie noemt de naam van de man niet maar op beelden van de Deense krant *Ekstra Bladet* is te zien hoe Madsen tegen een hek zit en twee agenten hem onder schot houden. De plek waar Madsen zat, is ongeveer 500 meter verwijderd van de Herstedvester gevangenis, in een

gemeente vlak bij Kopenhagen. Madsen beweerde een bomgordel om te hebben.

Volgens de krant waren er een bomhond en een agent in uitrusting, die beschermt tegen explosieven, aanwezig. De politie heeft op Twitter geschreven de locatie te onderzoeken.

Volgens Ekstra Bladet werd Peter Madsen al meerdere keren in een isolatiecel geplaatst wegens verdenking van ontsnappingspogingen. Zijn advocaat zegt niet op de hoogte te zijn van de ontsnapping.

De gruwelijke zaak deed destijds veel stof opwaaien. Kim Wall was voor een artikel meegegaan met Madsen in zijn duikboot. Madsen vermoordde haar aan boord met messteken, sneed het lichaam in stukken en dumpte de lichaamsdelen in de wateren ten zuiden van Kopenhagen.

Brussel legt wetsvoorstel mensenrechtensancties op tafel

BRUSSEL — De EU voert, als het aan de Europese Commissie ligt, een sanctiesysteem in waarmee individuele mensenrechtenschenders waar ook ter wereld kunnen worden getroffen. Met het sanctieregime kunnen banktegoeden van daders worden bevroren en reisverboden opgelegd worden zonder een heel land in de strafhoek te zetten. Nederland spant zich al geruime tijd in voor een dergelijk strafsysteem.

Het wetsvoorstel, vergelijkbaar met de Magnitski-wet die de VS, het Verenigd Koninkrijk, Canada, en de drie Baltische staten al kennen, is maandag in Brussel gepresenteerd. EU-buitenlandchef Josep Borrell: "Mensenrechten worden in de hele wereld geschonden. Dit is een machtig middel om de schenders verantwoordelijk te houden." Hij heeft goede hoop dat de EU-ministers van Buitenlandse Zaken ermee zullen instemmen.

De Tweede Kamer, met name de fracties van CDA en D66, dringt al langer aan op een Europese Magnitski-wet. CDA'er Pieter Omtzigt houdt zich al jaren met de zaak bezig. Met de wet kunnen persoonsgerichte sancties worden opgelegd aan mensen die zich schuldig maken aan mensenrechtenschendingen of grootschalige corruptie.

Europarlementariër Esther de Lange (CDA) is

dan ook blij met het voorstel. "Ik verwacht dat de Europese regeringen hun verantwoordelijkheid nemen en het zo snel mogelijk doorvoeren."

De voorgestelde EU-verordening verwijst niet naar Magnitski, de Russische advocaat Sergej Magnitski die streed tegen corruptie en mensenrechtenschendingen en in 2009 overleed in een cel in Moskou. Sommige landen vinden dat een vernoeming naar hem te veel naar Rusland wijst, terwijl het instrument wereldwijd kan worden ingezet tegen bijvoorbeeld guerrillagroepen die kindsoldaten ronselen of mensen die seksueel geweld gebruiken.

Militanten bevrijden 900 gevangenen in Congo

BENI — Gewapende mannen hebben ongeveer 900 gevangenen bevrijd in de Democratische Republiek Congo. Ze vielen vandaag de gevangenis in Beni aan.

Volgens lokale autoriteiten is een islamistische militante groepering verantwoordelijk voor de bevrijdingsactie. De aanvallers gebruikten lasapparaten om de deuren van het complex in het oosten van Congo open te

krijgen, waarna de meeste gevangenen vluchtten. Er bleven meer dan honderd gevangenen achter.

In het oosten van Congo is het al jaren onrustig en er zijn diverse milities actief die de controle over het gebied betwisten. De regio is rijk aan bodemschatten.

Volgens de burgemeester van Beni, een stad in het noordoosten van Congo, werd de aanval uitgevoerd door een

'groot aantal' militanten en zit de Allied Democratic Forces (ADF) achter de bevrijdingsactie. Dat is een Oegandese strijdgroep die opereert vanuit het dichtbeboste grensgebied nabij de grens met Oeganda. Volgens cijfers van de Verenigde Naties is de ADF verantwoordelijk voor de dood van meer dan duizend burgers sinds het begin van 2019.

De aanval is nog niet door een groepering opgeëist.

Parijs sluit moskee na onthoofding leraar

PARIJS — De Franse autoriteiten sluiten een moskee bij Parijs na de onthoofding van een leraar die zijn leerlingen een cartoon van de profeet Mohammed had laten zien.

De moskee in een dichtbevolkte buitenwijk ten noordoosten van Parijs had dagen voor de gruwelijke moord op vrijdag een video op haar Facebook-pagina verspreid. Die was gericht tegen leraar Samuel Paty en zijn klassikale discussie over vrijheid van meningsuiting, zei een bron dicht bij het onderzoek. Het ministerie van Binnen-

landse Zaken zei dat de moskee in de gemeente Pantin, die zo'n 1500 gelovigen telt, vanaf morgenavond zes maanden gesloten zal zijn.

Minister van Binnenlandse Zaken Gérard Darmanin, die gisteren beloofde dat er 'geen minuut respijt zou zijn voor de vijanden van de Republiek', had de regionale autoriteiten

gevraagd de moskee te sluiten. Gisteren voerde de politie al een reeks invallen uit op islamitische netwerken.

Paty (47) werd vrijdagmiddag onthoofd in de buurt van de middelbare school waar hij les gaf in Conflans-Sainte-Honorine, een van de voorsteden van Parijs. Zijn aanval, Abdullakh Anzorov, een achttienjarige Russische vluchteling van Tsjetsjeense afkomst, werd later door de politie doodgeschoten.

1e officiële bezoek delegatie VAE aan Israël

Het vliegveld Ben Gurion in Tel Aviv.

JERUZALEM — Voor het eerst is een delegatie uit de Verenigde Arabische Emiraten (VAE) in Israël aangekomen voor een officieel bezoek. Een toestel met aan boord regeringsfunctionarissen uit de Emiraten landde vandaag op het vliegveld Ben Gurion in Tel Aviv.

Het bezoek komt nadat de landen hun relatie normaliseerden. Eerder deze maand spraken de ministers van Buitenlandse Zaken van

beide landen elkaar al in Berlijn.

De delegatie zal tijdens het bezoek vanwege het coronavirus op de luchthaven blij-

ven. Doel van het bezoek is de ondertekening van een overeenkomst waarin onder andere is vastgelegd dat er geen visumplicht meer zal zijn tussen de landen. In de delegatie van de Emiraten zitten onder anderen de minister van Economische Zaken en de staatssecretaris van Financiën.

De Emiraten en Bahrein waren de afgelopen maanden de eerste Arabische landen in ongeveer een kwart eeuw die de banden met Israël hebben genormaliseerd. Eerder gingen ook Egypte (1979) en Jordanië (1994) al een diplomatieke relatie aan met Israël.

Man bespuit mensen die geen afstand houden met pepperspray

Foto: Shutterstock

De politie heeft in de Duitse stad Aken, aan de grens met Zuid-Limburg, een 71-jarige man opgepakt die mensen met pepperspray in het gezicht spoot. Naar eigen zeggen deed hij dat om voldoende afstand te kunnen bewaren in verband met de coronavoorschriften. Dat maakte de Duitse politie gisteren bekend. Volgens de politie in Aken bespoot de bejaarde afgelopen zaterdag eerst een groep joggers onaangekondigd om vervolgens twee passerende fietsers pardoos in het ge-laat te spuiten. De 51-jarige

man en zijn 49-jarige vrouw konden ondanks tranende ogen nog zonder brokken te maken van hun fietsen stappen en de politie bellen. Een patrouille van de Duitse politie sprak de bejaarde vervolgens op zijn gedrag aan. Naar eigen zeggen had de man geen andere keus. Alleen zo kon hij passanten op 'corona-afstand' houden. Noodweer of niet, de Duitse justitie is een strafrechtelijk onderzoek naar de man begonnen. Waar de tranende joggers gebleven zijn, kon de politie niet meer achterhalen.

Unicef legt 520 miljoen spuiten klaar voor coronavaccinaties

Unicef legt nog dit jaar 520 miljoen injectiespuiten klaar voor mogelijke coronavaccinaties. "Dit is om ervoor te zorgen dat de benodigde spuiten in de landen beschikbaar zijn voordat de vaccins arriveren", zei het VN-Kinderfonds gisteren. "Wereldwijd vaccineren tegen Covid-19 zal een van de grootste inspanningen in de menselijke geschiedenis zijn", zegt Henrietta Fore, directeur van Unicef.

De organisatie is aangewezen om mensen in 92 lage- en middeninkomenslanden tegen het coronavirus te vaccineren.

"We zijn hiervoor gevraagd omdat we de grootste afnemer van vaccins ter wereld zijn en jaarlijks meer dan 2 miljard doses vaccins tegen kinderziektes toedienen", aldus een woordvoester. Ook voor 2021 zijn er al plannen. Ervan uitgaande dat er genoeg Covid-19-vaccin beschikbaar is, is Unicef van plan om meer dan een miljard injectiespuiten aan te schaffen.

Dit naast de 620 miljoen die de instelling voorziet voor vaccinatieprogramma's tegen andere ziekten zoals mazelen of tyfus.

Verschiedende vaccinkandidaten tegen Covid-19 worden nu op mensen over de hele wereld getest. Som-

mige bevinden zich al in de cruciale testfase voor goedkeuring. Bij duizenden mensen wordt onderzocht of het betreffende middel daadwerkelijk beschermt tegen infectie en of het goed wordt verdragen.

'Koeien ontspannen als mensen zachtjes tegen ze praten'

Vriendelijke woorden zijn goed voor koeien. Vooral als die rechtstreeks worden uitgesproken door mensen die naast hen staan in plaats van via een bandopname. Een studie, die de invloed van spreken en aaien op dieren heeft onderzocht, is gepubliceerd in het wetenschappelijke tijdschrift *Frontiers in Psychology*. "We weten dat de omgang ook effect heeft op de melkproductie en de gezondheid van de dieren", zegt Annika Lange van de Universiteit voor Diergeneeskunde in Wenen. "Boeren worden misschien uitgelachen als ze met hun koeien praten, maar het

Mensen

40 procent Nederlanders vindt het leven zinloos bij dementie

Foto: Shutterstock

Vier op de tien Nederlanders zou het leven verder zinloos vinden als ze dementie krijgen. Van de mensen ouder dan 75, is dat zelfs 45 procent. Dat zegt Alzheimer Nederland, dat representatief onderzoek heeft laten doen onder meer dan 1100 Nederlanders van 45 jaar en ouder. Naar de mate van dementie waarbij de deelnemers niet meer verder zouden willen, is niet gevraagd. Het beeld dat Nederlanders van de ziekte hebben, is dus in ieder geval erg heftig, al-

dus Alzheimer Nederland. Ruim 53 procent is er dan ook bang voor. Maar intussen wordt de ziekte toch onderschat. Eén op de vijf mensen krijgt dementie.

Bij vrouwen, van wie zelfs één op de drie kans maakt, is dementie volgens de organisatie doodsoorzaak nummer één, boven andere ziektes als hartfalen en borstkanker. Toch schat de helft van de vrouwen de kans zelf dementie te krijgen laag in en zijn ze bang voor bijvoorbeeld borst-

kanker. Dat is tegenwoordig in veel gevallen te genezen, maar dementie geeft uiteindelijk nog altijd een dodelijke afloop. Alzheimer Nederland is inmiddels een fondsenwervingscampagne begonnen om de ziekte te kunnen bestrijden. Nederland is zich nog onvoldoende bewust hoe urgent het is om te investeren in dementieonderzoek, zegt de organisatie. Dit onderzoek is echt heel erg nodig om het tij te keren in de toekomst, aldus een woordvoester.

Foto: Shutterstock

heeft echt effect." In de studie toonden de onderzoekers aan dat koeien zich ontspannen als ze werden geaaid en een zachte stem hoorden. Ze strekten hun nek uit van genot, sloten hun ogen, trokken minder met hun oren en hun hartslag was langzamer. Het ontspanningseffect was duidelijkster wanneer de stem rechtstreeks van de persoon

naast hen kwam in plaats van uit een luidspreker op het lichaam van de onderzoeker. Een vervolgstudie die het effect van spraak ook zonder contact onderzoekt, loopt nog.

Bruiloft in New York met 10.000 gasten verboden

Foto: Shutterstock

De autoriteiten in de Amerikaanse stad New York hebben vanwege de coronaregels een bruiloft verboden waar meer dan 10.000 mensen werden verwacht. Dat heeft gouverneur Andrew Cuomo

van de staat New York zaterdag bekendgemaakt tijdens een persconferentie. De bijeenkomst stond voor vandaag gepland in de wijk Williamsburg in Brooklyn en het zou gaan om een or-

thodox-joodse bruiloft. "Je kunt trouwen. Maar je kunt gewoon geen duizend mensen op je bruiloft ontvangen. Aan het eind van de dag heb je hetzelfde resultaat. Het is ook goedkoper", zei Cuomo.

De regels van New York om verspreiding van Covid-19 tegen te gaan, beperken sociale bijeenkomsten tot maximaal vijftig mensen. Voor religieuze evenementen in een kerk of tempel is de limiet 33 procent van de capaciteit van het gebouw. New York was in het voorjaar het epicentrum van de Amerikaanse corona-uitbraak en de stad heeft meer dan 23.800 coronadoden geregistreerd. De stad slaagde erin de crisis onder controle te krijgen door mensen thuis te laten blijven. Maar de afgelopen weken is het aantal positieve Covid-19 tests gestegen, vooral in districten waar veel orthodoxe joden wonen.

Vorige week beval Cuomo de sluiting van niet-essentiële bedrijven in deze districten en beperkte het aantal mensen dat tegelijkertijd in tempels kan zijn tot tien. Scholen zijn gesloten. Cuomo zei zaterdag dat de maatregelen resultaat hebben.

De gezondheid van de natuur in de EU blijft achteruitgaan

De EU is er de afgelopen jaren niet in geslaagd de natuur gezonder te maken. De biodiversiteit blijft achteruitgaan en de noodzakelijke investering in natuur is uitgebleven, oordeelt het Europees Milieuagentschap in het rapport 'De stand van de natuur in de Europese Unie'. Er zijn wel 'inspirerende succesverhalen' maar op onvoldoende grote schaal.

Vooraf met habitats als venen, moerassen en duinen gaat het slechter. Grasland, waarvoor actief beheer vereist is, bevindt zich in een bijzonder slechte staat. Met de bossen gaat het hier en daar beter maar er is grote behoefte aan uitbreiding van bossen. Door leemtes in de kennis is het bij een kwart van de mariene leefgebieden onbekend hoe gezond ze zijn, aldus 'de grootste en meest volledige doorlichting van de natuur die ooit in de EU is uitgevoerd'.

Van alle vogelsoorten in de EU verkeert 47 procent van

de populatie volgens de lidstaten in goede staat, maar dat is 5 procentpunten minder dan in 2015. Het aantal soorten met een ontoereikende en slechte staat is van 32 procent gestegen tot 39 procent. Van 14 procent van de vogelsoorten is onbekend hoe ze het doen omdat betrouwbare gegevens ontbreken.

Het Europees beleid is gericht op de bescherming van alle wilde vogels (ruim 460 soorten), representatieve en bedreigde habitats (233 typen, van zeegrasvelden tot bergweiden) en bijna 1400 extra soorten, inclusief 'iconische wilde diersoorten'. De lidstaten worden geacht deze soorten en habitats te behouden en te herstellen volgens de vogel- en habitatrichtlijnen die aan de basis liggen van het Natura 2000-netwerk van beschermde gebieden. Het Europees Milieuagentschap noemt de intensieve landbouw en klimaatverandering als grote uitdagingen.

Beer doodt verzorger voor de ogen van bezoekers in Sjanghai

Foto: Shutterstock

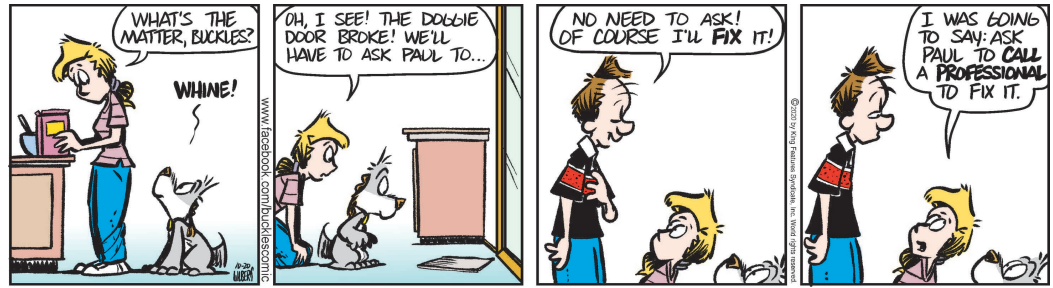
Een Chinese dierenverzorger is afgelopen weekeinde voor de ogen van toeristen gedood door een beer in Shanghai Wildlife Park. De dieren tuin heeft gisteren een statement op de website gezegd de veiligheid in het park te gaan verbeteren, schrijft de BBC.

De aanval vond plaats in een gedeelte van de dieren tuin waar wilde dieren, zoals beren en tijgers, vrij rondlopen. Bezoekers kunnen daar met een bus doorheen rijden. De dierenverzorger werd plots door een groep beren aangevallen. Op een video, die op de Chinese website Weibo circuleert, is te zien hoe toeristen in een bus schreeuwend naar de beren kijken,

die zich in een groep naast de bus verzameld hebben. Iemand in de bus roept 'er is iemand daar'. Een persoon met een graafmachine, die in de buurt aan het werk was, probeerde de man nog te redden volgens het Chinese *Global Times*. De beren gingen er met het lichaam van de man vandoor en de bestuurder van de graafmachine verstopte zich in het voertuig tot de politie hem kwam redden. Het park condoleert de familie van het slachtoffer en zegt 'buitengewoon bedroefd te zijn'. Ook biedt het park excuses aan de toeristen aan, die na afloop zeiden 'diep getraumatiseerd' te zijn. De afdeling met wilde dieren is tijdelijk gesloten.

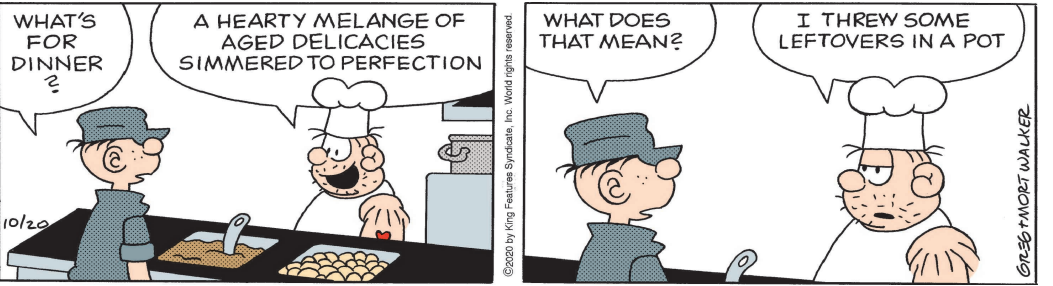
Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Matthijs de Ligt is op de terugweg van een schouderblessure.

Verdediger De Ligt stapje dichterbij rentree in Turijn

TURIJN — Verdediger Matthijs de Ligt heeft zich gisteren bij Juventus voor de eerste keer na zijn schouderoperatie weer op het trainingsveld laten zien. De oud-Ajacië deed in Turijn deels mee met de oefensessie van de A-selectie, die in voorbereiding is op de uitwedstrijd in de Champions League tegen Dinamo Kiev, vandaag in Oekraïne. “Ik kom dichterbij”, liet de 21-jarige international op sociale media weten, waarmee hij doelde op zijn langverwachte rentree.

De Ligt ging rond 12 augustus onder het mes in een ziekenhuis in Rome. Bij de ingreep werd zijn rechterschouder gestabiliseerd. Juventus meldde destijds dat de Nederlander ongeveer drie maanden aan de kant zou moeten blijven.

De terugkeer van De Ligt bij de Italiaanse kampioen wordt nog steeds ‘ergens’ in november verwacht. Volgens sommige mediaberichten zou hij bij het duel met Lazio op 8 november al kunnen terugkeren in de wedstrijdselectie van Juventus. Het kan echter ook zo zijn, dat De Ligt pas na de interlandperiode weer speelklaar is. Hij zou dan ook nog de drie geplande duels van Oranje in november missen.

Feyenoord tot zomer 2022 door met hoofdsponsor

ROTTERDAM — EuroParcs Group en Droomparken blijven voorlopig hoofdsponsor van Feyenoord. De huidige verbintenis is verlengd tot en met de zomer van 2022 en er is een optie in het contract opgenomen om daarna nog een jaar langer met elkaar door te gaan. EuroParcs Group is het nieuwe moederbedrijf van de huidige hoofdsponsor Droomparken.

Onderdeel van de nieuwe afspraken is dat EuroParcs dit seizoen al op de tenues van de Rotterdamse club komt te staan, tijdens de wedstrijden in de Europa League en de KNVB-beker. Dat gebeurt voor het eerst donderdag tegen Dinamo Zagreb.

Droomparken is afgelopen zomer overgenomen door Eu-

roParcs Group, dat nu actief is met 38 vakantieparken in Nederland en het buitenland.

“Wij zijn bijzonder verheugd dat we, in deze financieel moeilijke tijd, zo’n trouwe partner hebben gevonden in de EuroParcs Group. De reden voor de verlenging van het contract zijn de geweldige resultaten die wij in het eerste

jaar partnership voor Droomparken hebben behaald. Denk bijvoorbeeld aan de zeer succesvolle campagnes met Jan Boskamp in de hoofdrol. Campagnes die konden rekenen op vele positieve reacties onder de Feyenoord-doelgroep en voetbalsupporter in het algemeen”, zegt Joris van Dijk, commercieel directeur van Feyenoord.

De naam Droomparken is tot en met juni 2021 als hoofdsponsor zichtbaar op de shirts, vanaf het seizoen 2021-2022 maakt die naam bij alle wedstrijden plaats voor EuroParcs.

Dutch Basketball League houdt vast aan competitie-opzet

DEN BOSCH — De Dutch Basketball League (DBL) wil zo lang mogelijk vasthouden aan de huidige competitie-opzet, ook nu het seizoen vanwege de nieuwe coronamaatregelen voorlopig is onderbroken. Dat hebben de belanghebbers in gezamenlijk overleg besloten.

Dat betekent dat het uitgangspunt een volwaardige competitie van één volledige speelronde is en daarna een poulefase met opsplitsing in elite A en B. De uiterste deadline om voor een eventueel ander of aangepast speelschema te kiezen is half januari. De clubs zijn bereid om in het eerste kwartaal van het nieuwe jaar twee wedstrijden per week te spelen,

zodat in april alsnog de play-offfase kan beginnen.

Clubs verwachten ongeveer twee weken nodig te hebben om hun team weer wedstrijdfit te krijgen na de huidige lockdown van vier weken. Daarbij hangt veel af van de mogelijkheid om in de tussentijd volwaardig te kunnen trainen. De DBL probeert met andere professionele topsporten en NOC*NSF bij de overheid te lobbyen voor hervatting van de normale trainingen tijdens de lockdown van de competitie.

Ook wordt de mogelijkheid besproken om bij de herstart alle spelers en staf wekelijks te gaan testen op het coronavirus, mits dit aantoonbaar gaat bijdragen aan het voorkomen van besmettingen.

Vermoedelijk wordt bij een herstart niet direct publiek toegelaten, of is slechts een deel van de gebruikelijke capaciteit toegankelijk. Om fans en sponsors zo goed mogelijk te blijven bereiken en betrekken, zet de DBL daarom samen met de clubs in op het verder professionaliseren van de livestreams.

Ramses Braakman, voorzitter DBL: “De clubs zijn enorm gemotiveerd om sponsors en fans een zo volledig mogelijk product te kunnen bieden. Juist in deze tijden van grote onzekerheid willen we zo lang mogelijk duidelijkheid en houvast geven. Het is mooi dat we tot in ieder geval medio januari de tijd hebben om aanpassingen in het speelschema te voorkomen.”

Heemskerk mag na 2 negatieve tests alsnog naar Boedapest

BOEDAPEST — Zwemster Femke Heemskerk stapt morgen alsnog in het vliegtuig om mee te doen aan het vervolg van de International Swimming League (ISL). De 33-jarige Nederlandse zou eigenlijk 11 oktober al naar Hongarije gaan, maar dat ging niet door omdat ze positief testte op het coronavirus.

Heemskerk liet zich zaterdag en gisteren nog eens testen en beide testen vielen negatief uit. “Ik schrok best wel van die positieve test, want ik had nergens last van. Het was vooral zaterdag even spannend. Je weet niet of er dan alsnog iets mis is. Gelukkig pakte het goed uit en die test van maandag was dan meer nog een laatste check.”

In de Hongaarse hoofdstad nemen topzwemmers vanuit de hele wereld het zo’n zes weken in teamverband tegen elkaar op. “Je kunt het een beetje vergelijken met de Champions League bij het voetbal”, zegt Heemskerk, die deel uitmaakt van het team Energy Standard. “Ik heb de eerste wedstrijden thuis voor de televisie gekeken. Ik wilde er zo graag bij zijn. Gelukkig mag ik nu alsnog die kant op.”

Ranomi Kromowidjojo, Kira Toussaint, Tamara van Vliet, Valerie van Roon en Thom de Boer gingen eerder al naar Boedapest. Gedurende zes weken zitten de deelnemers, begeleiders en officials van de ISL daar in een ‘bubbel’. Vanwege het coronavirus is er geen publiek welkom in de Duna Aréna. De ISL werd vorig jaar voor het eerst gehouden. Toen gingen de zwemmers de hele wereld over voor wedstrijden.

Roep om rentree Müller in Mannschaft klinkt luider

MÜNCHEN — De Duitse bondscoach Joachim Löw kan niet meer om Thomas Müller heen. Dat is de mening van steeds meer mensen in de Duitse voetbalwereld nu de 31-jarige aanvaller van Bayern München weer helemaal is opgeleefd.

Löw nam na het teleurstellend verlopen WK van 2018 in Rusland afscheid van Müller, Mats Hummels en Jérôme Boateng. Hij vond het tijd om de nationale ploeg te verjongen. Löw kreeg aanvankelijk veel kritiek omdat zijn ploeg

zonder de drie routiniers matig bleef presteren.

Müller noteerde vorig seizoen in de Bundesliga met 21 assists een record. Dit seizoen trekt hij die goede vorm met vijf doelpunten en vier assists voorlopig door.

Müller scoorde zaterdag nog twee keer tegen Arminia Bielefeld (4-1).

“Als ik bondscoach was, zouden zowel Müller als Boateng bij de nationale ploeg zitten”, aldus Sebastian Schweinsteiger gisteren tegen het Duitse tijdschrift *Kicker*. Schweinsteiger, inmiddels 36 jaar, maakte met onder anderen Müller deel uit van de Duitse selectie die in 2014 het WK won.

Vitesse mist aanvaller Tannane alleen tegen PSV

ZEIST — Oussama Tannane krijgt een schorsing van één wedstrijd. De aanklager betaald voetbal heeft besloten geen vooronderzoek in te stellen naar het gedrag van de aanvaller van Vitesse zondag in de uitwedstrijd tegen ADO Den Haag (0-2). Tannane mist daardoor alleen het thuisduel met PSV komende zondag.

Tannane vond tegen ADO dat hij kort voor rust een vrije trap verdiende. Scheids-

rechter Richard Martens ging daar niet in mee en gaf de protesterende Tannane

geel. Toen die bleef schreeuwen, kreeg hij nog eens geel. Tannane riep ‘mafkees’ en ‘fucking clown’. Ook zijn eigen doelman Remko Pasveer kon Tannane niet tot bedaren brengen. “Hé, wat nou”, zei de aanvaller tegen zijn keeper. “Mafkees, mafkees, houd je mond.”

Guardiola weet dat het voor City nu moet gebeuren in Europa

MANCHESTER — Trainer Pep Guardiola weet bij de start van het nieuwe seizoen in de Champions League de ogen op zich gericht. Zijn club Manchester City was de voorbije seizoenen vaak een grote kandidaat om het belangrijkste toernooi voor Europese clubteams te winnen, maar Manchester strandde de laatste vier seizoenen drie keer in de kwartfinales en één keer in de achtste finales.

FC Porto is morgen de eerste tegenstander van Manchester City in de jacht op nieuw succes. Met FC Barcelona won Guardiola in 2009 en 2011 de Champions League.

Met Bayern München, zijn werkgever voordat hij naar Manchester City trok, strandde de Spanjaard driemaal in de halve eindstrijd. Het was volgens critici het

bewijs dat Guardiola met FC Barcelona de Champions League vooral wist te winnen dankzij sterspeler Lionel Messi.

Manchester City leek eerst de komende twee seizoenen niet te mogen meedoen aan de Champions League vanwege het overtreden van de financiële regels bij transfers. In hoger beroep werd die schorsing teruggedraaid.

Femke Heemskerk in 2018 tijdens de EK zwemmen.

Foto: AFP